

การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2548

A Follow-up Study on Job Performance of Graduates Doctor
of Medicine, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital,
Mahidol University

A THESIS
BY
PIYAPORN WONGKHAMJAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 2005

การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ
ของ
ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2548

ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์. (2548). การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์
และอาจารย์ดร.จารุวรรณ สกุลกู

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา
และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การ
สื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ ความสนใจใฝ่รู้ในการ
พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามตัวแปร เพศ รุ่นที่สำเร็จการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอด
หลักสูตร และหน่วยงานที่สังกัด สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา และจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ และ
หน่วยงานที่สังกัด สำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษหลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในปีการศึกษา 2543-2545 รุ่นที่
31-33 จำนวน 280 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงานหรือ
หัวหน้าหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา จำนวน
315 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี
จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที-เทสต์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
ทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดีเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกด้าน
ยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความ
เหมาะสมในระดับปานกลาง

2. ผู้บังคับบัญชา เห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทย-
ศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีโดยรวมและในแต่ละด้านมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผู้สำเร็จการศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ใน
การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆไม่พบ
ความแตกต่าง

4. ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน และโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6. ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้าน อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

7. ผู้บังคับบัญชาชายและหญิงของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการ สื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ไม่พบความแตกต่าง

8. ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ การศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

9. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้าน อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

A Follow-up Study on Job Performance of Graduates Doctor
of Medicine, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital,
Mahidol University

AN ABSTRACT
BY
PIYAPORN WONGKHAMJAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 2005

Piyaporn Wongkumjan. (2005). *A Follow-up Study on Job Performance of Graduate Doctors of Medicine, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr.Suwaporn Tungsomworapongs, Dr.Jaruwan Skulkhu.

This study is aimed at studying and comparing opinions of graduate doctors of medicine and their superiors about job performance on four aspects : professional knowledge and ability, communication and relationship creation, attitudes toward integrity and professional ethics, and interest in continuing self development. The graduates were classified by their gender, graduation classes, course accumulated grade points, and engaged working units. Meanwhile the graduates' superiors were classified by gender, age and engaged working units. Two hundred and eighty graduates of the 31st - 33rd classes at Ramathibodi Hospital in the academic year 2000-2002 and 315 graduates' superiors were randomly selected as the samples. The instrument used in the study was a Likert's five-point rating scale questionnaires of 50 items with the reliability of 0.98. The data were analyzed by mean, standard deviation, t-test, one way analysis of variance and Scheff's test.

The results revealed that :

1. The graduates showed a high level of their opinions on job performance in each and overall aspects, except for the aspect of their interest in continuing self development that was at a moderate level.
2. The graduates' superiors showed a high level of their opinions on job performance in each and overall aspects.
3. There were significant differences between male and female graduates on job performance in the overall aspects and that of the interest in continuing self development. No significant differences were found in other aspects.
4. No significant difference was found in the job performance between different graduation classes in each and overall aspects.
5. No significant difference was found in the job performance between different course accumulated grade points in each and overall aspects.

6. No significant difference was found in the job performance between different engaged working units in overall aspects. Considering in each aspect, it was found that there was significant difference in the aspect of interest and continuing self development, but no significant difference was found in other aspects.

7. No significant difference was found in the job performance between male and female of graduates' superiors in the overall aspects. Considering in each aspect, it was found that there was significant difference in the aspect of communication and relationship creation, but no significant difference was found in other aspects.

8. There was no significant difference in the job performance between different ages of graduates' superiors in each and overall aspects.

9. There were significant differences in the job performance between different engaged working units in the overall aspects, and those of the professional knowledge and ability, and the interest in continuing self development, but no significant difference was found in other aspects.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ของ
นางสาวปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลฤๅ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ชำแก้ว หวานวารี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ประสบความสำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ดร.จารุวรรณ สกุลคู กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนานรงค์ และรองศาสตราจารย์นายแพทย์ ชำแก้ว หวานวารี กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและข้อเสนอแนะ ตลอดจนข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยนี้ เพื่อให้การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงด้วยความเคารพยิ่งมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษา และให้ทุนส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ และที่จะลืมเสียมิได้ ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาตามลำดับดังนี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประกิต วาทีสาธกกิจ คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ศาสตราจารย์แพทย์หญิงบุญมี สถาปัตยวงศ์ รองคณบดีฝ่ายการศึกษา และคุณอรพรรณ จรุงฉาย หัวหน้างานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีส่วนผลักดันสนับสนุนให้โอกาสในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงพรพิมล พัวประดิษฐ์ และรองศาสตราจารย์แพทย์หญิง โฉมชบา สิรินันทน์ และรองศาสตราจารย์ชำแก้ว หวานวารี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ให้ทุนเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา และขอขอบพระคุณเพื่อนๆ พี่ๆ วิชาเอกการอุดมศึกษา ภาคพิเศษ รุ่น 9 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือห่วงใย และเป็นกำลังใจซึ่งกันและกันมาตลอด

ขอขอบพระคุณพี่ๆ เพื่อนๆ งานแพทยศาสตรศึกษาที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำและเป็นที่กำลังใจเสมอมา โดยเฉพาะคุณฉวีวรรณ อรรถจินดาที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา คุณน้ำผึ้ง ปลั่งพงษ์พันธ์และคุณสุภิญญา เลี้ยววานิชที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล และคุณอรุณี ศรีสุรักษ์ คุณผาสุก จูปรารงค์ และคุณนงนุช พันธุตาที่มีส่วนช่วยเหลือเป็นอย่างมาก จนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่ไม่อาจกล่าวนามได้ทั้งหมดที่สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสุดซึ้ง และสุดท้ายผู้วิจัย ขอออมระลึกถึงพระคุณ บิดา มารดาที่ให้ชีวิตอบรม สั่งสอนและให้การศึกษา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ บิดา มารดา ครู-อาจารย์ ตลอดจนญาติ พี่น้อง และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่านที่ช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย
จาก
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
และ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
สมมุติฐานของการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายและความสำคัญของการติดตามผล.....	12
จุดมุ่งหมายของการติดตามผล.....	13
วิธีดำเนินการติดตามผล.....	14
ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล.....	18
คุณสมบัติของบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์.....	20
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดี.....	24
เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
ลักษณะของเครื่องมือ.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย.....	38
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
การอภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก หนังสือแนะนำและแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	101
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือวิจัย.....	105
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามทั้งฉบับ.....	106
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	109

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา.....	32
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนสมบูรณ์.....	35
3	จำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จำแนกตามตัวแปรอิสระ.....	39
4	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จำแนกตามตัวแปรอิสระ.....	40
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวม.....	41
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาชีพ เป็นรายข้อ.....	42
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านการสื่อสารและการ สร้างสัมพันธภาพ เป็นรายข้อ.....	43
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านเจตคติ คุณธรรมและ จริยธรรมทางวิชาชีพ เป็นรายข้อ.....	44
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านความสนใจใฝ่รู้ ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นรายข้อ.....	46

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามเพศ.....	47
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา.....	47
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร.....	48
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและ โดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด.....	49
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม.....	49
15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เป็นรายข้อ.....	50
16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ด้านการสื่อสารและการสร้าง สัมพันธภาพ เป็นรายข้อ.....	51

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรม ทางวิชาชีพ เป็นรายชื่อ.....	52
18	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง เป็นรายชื่อ.....	54
19	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตร บัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	55
20	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตร บัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามอายุ.....	55
21	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตร บัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในแต่ละด้าน และโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด.....	56
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	57
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา.....	57

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

24	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตร.....	58
25	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามหน่วยงาน ที่สังกัด.....	59
26	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่.....	60
27	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ.....	60
28	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ.....	61
29	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด.....	62
30	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่.....	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
31	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่.....	63
32	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่.....	64
33	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ.....	64
34	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานด้านการสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพ.....	65
35	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ.....	65
36	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานด้านความสนใจ ใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง.....	66
37	ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชา ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วิชาชีพแพทย์ เป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ในการสร้างเสริมให้การป้องกันและดูแลรักษาโรคแก่ผู้ป่วย เป็นงานที่สร้างและจรรโลงสุขให้เกิดแก่สาธารณะ มีบทบาทสำคัญในการที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อนำความปกติสุขในแง่ของคุณภาพชีวิตมาสู่เพื่อนมนุษย์ในการตรวจวินิจฉัย บำบัดโรคโดยตรงต่อผู้ป่วย ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดรอบคอบและใช้ความระมัดระวังที่พึงมีตามวิชาชีพที่ได้ศึกษามาอย่างดีที่สุด เพราะหากเกิดข้อผิดพลาดไม่ว่าขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการดูแลให้การรักษาผู้ป่วยย่อมหมายถึงความสูญเสียที่อาจมีขึ้นกับชีวิตและร่างกายของผู้ป่วย (สินี อรุณฉาย. 2542 : 1) ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ที่ได้ศึกษาวิชาความรู้มาโดยตรง มิฉะนั้นแล้วจะไม่สามารถทำการรักษาผู้ป่วยได้และอาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยที่มารับการรักษา วิชาชีพนี้จึงมีความสำคัญต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชาติเป็นอย่างมาก แพทย์จึงมีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคม เป็นกลไกหนึ่งของกระบวนการให้บริการด้านสาธารณสุขและเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศ เพราะแพทย์เป็นวิชาชีพที่ช่วยบรรเทาความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยจากโรคภัยไข้เจ็บและช่วยชีวิตของประชาชนในชาติ (ปิยะธิดา นาคเกษียร. 2540 : 2) แพทย์เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนทุกหมู่เหล่าเพราะแพทย์มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับชีวิตผู้ป่วยอันหมายถึงความเป็นความตายของเพื่อนมนุษย์ การคาดหวังให้แพทย์ดำรงตนและประกอบวิชาชีพอย่างเหมาะสมตามที่ประชาชนคาดหวังย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการอันได้แก่ การฝึกอบรมแต่เยาว์วัย การฝึกฝนวิชาชีพ การพัฒนาต่อเนื่อง การส่งเสริมสนับสนุนการทำความดีงามและความถูกต้อง ซึ่งแพทย์ส่วนใหญ่ยังคงรักษาความดีงามเหล่านี้สืบมาเป็นเวลาช้านาน แต่อาจมีบ้างบางส่วนหรืออาจเป็นเพียงส่วนน้อยที่กระทำออกนอกกลุ่มนอกทางอยู่บ้าง (สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา. 2538 : ม.ป.ป.) บทบาทแพทย์ที่สำคัญคือ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค รักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจผู้ป่วย ตลอดจนการปฏิบัติวิชาชีพตามกฎหมาย (วราภรณ์ เอี้ยวสกุล. 2539 : 372) ในการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 7 (กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย. 2544 : 43) ได้กล่าวถึงผลการศึกษาวิจัยของแพทยสภาเกี่ยวกับบัณฑิตแพทย์จบใหม่โดยรวมว่า มีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ความสามารถในด้านการสื่อสาร การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การแจ้งข่าวร้ายต่อผู้ป่วยและญาติยังมีค่อนข้างน้อย สำหรับทักษะด้านหัตถการตามเกณฑ์

มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสมาคมมีข้อบ่งชี้ชัดเจนว่าบัณฑิตแพทย์แต่ละแห่งมีทักษะต่างกันและไม่สมบูรณ์ตามที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2536 ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการประเมินผลบัณฑิตแพทย์ของสำนักงานเลขาธิการแพทยสภา (2537 : บทนำ) ที่ได้มีการตั้งข้อสังเกตจากแพทย์และบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆที่เกี่ยวข้องว่าบัณฑิตแพทย์รุ่นใหม่ มีทักษะและการตัดสินใจในการดูแลผู้ป่วยด้อยลงกว่าเดิม

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันอุดมศึกษา และเป็นคณะแพทยศาสตร์แห่งที่ 4 ของประเทศ เริ่มเปิดรับนักศึกษาแพทย์รุ่นแรกเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ.2508 ผลิตรายสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตแพทย์ไปแล้วจำนวน 33 รุ่น (บุญมีสถาปัตยวงศ์. 2544 : 15) มีผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จเป็นแพทย์แล้วทั้งสิ้น จำนวน 2,916 คน ปัจจุบันแบ่งการบริหารออกเป็น 14 ภาควิชา ประกอบด้วย ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ อายุรศาสตร์ วิสัญญีวิทยา จักษุวิทยา รังสีวิทยา สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา พยาธิวิทยา ศัลยศาสตร์ โสตศอนาสิกวิทยา เวชศาสตร์ฟื้นฟู เวชศาสตร์ครอบครัว ออร์โธปิดิกส์ จิตเวชศาสตร์ และ ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ 2 สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน และสำนักงานวิจัยฯ อีก 2 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี และโรงเรียนรังสีเทคนิค (มหาวิทยาลัยมหิดล. 2545 : 23) มีคณาจารย์ จำนวน 383 คน และคณาจารย์พิเศษ จำนวน 187 คน การจัดการศึกษาหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้กำหนดปรัชญา และเป้าหมายการศึกษาของหลักสูตรเพื่อหล่อหลอมผู้สำเร็จการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้อง เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามยุคสมัยมาเป็นลำดับ (วรารุณ สุมาวงศ์. 2542 : 4-5) ดังนี้

ในยุคนกก่อตั้ง พ.ศ. 2512 กำหนดปรัชญา เพื่อผลิตแพทย์ที่เป็นผู้ที่กอร์ปด้วยความรู้ในแขนงวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีทักษะในการประกอบโรคศิลป์ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องเฉพาะกับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชนเท่านั้น แต่จะต้องสนใจในปัญหาสังคมสิ่งแวดล้อม และจะต้องเป็นผู้นำด้านสวัสดิการชุมชนในฐานะที่เป็นพลเมืองคนหนึ่ง ของชาติ

หลังจากการอบรมแพทยศาสตรศึกษาของไทย ครั้งที่ 3 พ.ศ.2514 คณะอนุกรรมการหลักสูตรและประเมินผล พ.ศ.2517 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อรับใช้ประเทศชาติโดยมีจุดมุ่งหมายให้แพทย์มีคุณลักษณะ ประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ และเจตคติในการแก้ปัญหาสุขภาพของร่างกาย จิตใจและสังคมของตัวผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน ตลอดจนสามารถให้การป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนได้ถูกต้อง

พ.ศ.2522 หลังการประชุมแพทยศาสตรศึกษาครั้งที่ 4 คณะอนุกรรมการการศึกษา กำหนดปรัชญาและเป้าหมาย เพื่อผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพและจำนวนเพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้ด้วยความเต็มใจ มีประสิทธิภาพเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะให้ประชาชนได้รับการสุขภาพอนามัยอย่างน้อยขั้นมูลฐานโดยทั่วไปภายใน พ.ศ.2543

ในปี พ.ศ. 2525-2526 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่เป็น 1 : 2 : 3 หมายถึงปรับเปลี่ยนการเรียนระดับเตรียมแพทย์เป็น 1 ปี ระดับปรีคลินิก 2 ปี และระดับคลินิกเป็น 3 ปี โดยมีเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ.2521 ได้กำหนดเป้าหมาย เพื่อผลิตแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสามารถร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติด้วยความเต็มใจ

หลังการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 6 หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุง พ.ศ.2537 จนถึงปัจจุบัน คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีได้กำหนดปรัชญาการศึกษา เพื่อผลิตแพทย์ที่มีความรู้ ความสามารถทางการแพทย์ มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ มีความใฝ่รู้ มีคุณธรรมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยความสุข

บัณฑิตแพทย์ที่สำเร็จจากคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเป็นแพทย์ใช้ทุนตามโรงพยาบาลในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าแพทย์ส่วนใหญ่มิได้มีหน้าที่เพียงเฉพาะด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยเท่านั้น แต่แพทย์ต้องทำหน้าที่อื่นๆตามบทบาทต่างๆในสังคมทั้งในฐานะแพทย์ ผู้บริหาร ครู นักวิจัยและเป็นผู้สร้างเสริมสนับสนุนงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศ แพทย์จึงเปรียบเสมือนต้องเป็นทั้งพระ ครูและนักสืบในเวลาเดียวกัน เพราะนอกจากจะช่วยชีวิตเพื่อนมนุษย์เพื่อให้พ้นจากความทุกข์ทรมานจากโรคภัยไข้เจ็บแล้ว แพทย์ยังต้องมีความสามารถในการสอนและอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจถึงปัญหาอาการเจ็บป่วยต่างๆรวมทั้งวิธีการรักษาและป้องกันโรค แพทย์จึงต้องทำหน้าที่เป็นผู้สืบค้นเพื่อที่จะให้ได้ข้อมูลมาเพื่อการวินิจฉัยปัญหาสาเหตุของการเจ็บป่วยและให้การดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (สมศักดิ์ โล่ห์เลขา. 2540 : คำนำ)

การผลิตผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดในการที่ผู้สำเร็จการศึกษาจะนำความรู้ความสามารถจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานตามบทบาทต่างๆได้นั้น ย่อมมีผลมาจากการเรียนรู้ที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาด้วยส่วนหนึ่ง ตลอดระยะเวลาดำเนินการที่ผ่านมาคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีได้ทำการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อปี พ.ศ.2523, 2530 และปี พ.ศ.2535 นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเวลาล่วงเลยมาเป็น 10 ปีแล้วยังไม่ได้มีการศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยทางการศึกษาอย่างเป็นทางการที่จะทำให้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วได้นำความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภาไปใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของสังคม และความต้องการทางด้าน

การแพทย์ และสาธารณสุขของประเทศได้มากขึ้นเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร คณาจารย์คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีประกอบด้วย ที่ปรึกษาคณบดีฝ่ายแพทยศาสตรศึกษา รองคณบดีฝ่ายการศึกษา รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา และหัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา อาจารย์ผู้สอนและ ผู้ใช้บัณฑิตโดยสรุปในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ จากการสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายการศึกษา ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพของบัณฑิตแพทย์ว่า ผู้สำเร็จการศึกษา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีความรู้ความสามารถน่าจะเพียงพอในระดับที่จะปฏิบัติงานเป็นแพทย์ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา สำหรับในส่วนที่เป็นทักษะกระบวนการคิด การรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบด้วยตนเองเป็นนั้นน่าจะเป็นจุดอ่อนของหลักสูตรเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันมีเนื้อหาที่เป็นความรู้ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามคณะฯได้พยายามที่จะปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีคุณลักษณะดังกล่าวคือ คิดเป็น ทำเป็นและสามารถแก้ปัญหาเป็นด้วย (บุญมีสถาปัตยวงศ์. สัมภาษณ์ : 2546) นอกจากนี้ ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์ หัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ได้ให้ความเห็นไปในแนวทางเดียวกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพโดยแยกเป็น 2 ส่วนคือ ด้านองค์ความรู้ มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเมื่อเทียบกับผู้สำเร็จการศึกษาสถาบันอื่นๆคิดว่ามีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา สำหรับความรู้ทางด้านทักษะหัตถการอาจมีข้อจำกัดอยู่บ้างเพราะในระหว่างการศึกษานักศึกษามีโอกาสที่จะได้ฝึกปฏิบัติกับผู้ป่วยค่อนข้างน้อย ถึงแม้จะได้ปฏิบัติก็อาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวังนัก ทั้งนี้เนื่องจากเรื่องของสิทธิผู้ป่วยที่มีมากขึ้น ประกอบกับปัจจุบันสถาบันสมทบโรงพยาบาลมหาราช-นครราชสีมาก็มีนักศึกษาของสถาบันพระบรมราชชนกและมีจำนวนเพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่ได้ฝึกปฏิบัติหัตถการต่างๆน้อยลงจากเดิม (ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์. สัมภาษณ์ : 2546) ส่วนสมเกียรติ ลีละสิธร รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ทักษะความรู้ความสามารถทางวิชาชีพจะประกอบไปด้วย ทักษะทางคลินิก (Clinical Skills) ทักษะการใช้เครื่องมือและการทำหัตถการ (Technical Skills) ทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ (Communication Skills and Interpersonal Skills) และทักษะที่จำเป็นอีกประการหนึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาคือ ทักษะการให้การดูแลสุขภาพสุขภาพประชากร (Population Health Skills) ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นทักษะกระบวนการคิดเชิงระบบที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและเป็นทักษะที่น่าจะเป็นจุดอ่อนของผู้สำเร็จการศึกษาในปัจจุบันอยู่พอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรปัจจุบันแยกเป็นส่วนๆในแต่ละสาขาวิชา (Discipline Oriented) จึงทำให้การมองสิ่งต่างๆของนักศึกษาขาดความเชื่อมโยงกัน (สมเกียรติ ลีละสิธร. สัมภาษณ์ : 2546) นอกจากนี้

สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนจากสำนักงานศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน ได้ให้ความเห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอนปัจจุบันใช้เวลาในการฝึกทักษะการดูแลผู้ป่วยระดับปฐมภูมิ (Primary Care) ค่อนข้างน้อยโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับทักษะการใช้ยาพื้นฐานและการดูแลผู้ป่วยทางด้านจิต-สังคมในโรงพยาบาลชุมชน เป็นส่วนที่เป็นจุดอ่อนอย่างมาก ประกอบกับคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นสถาบันที่ให้การฝึกอบรมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆซึ่งจะเหมาะสำหรับการฝึกอบรมในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อนมากกว่าการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ และจากข้อสังเกตเมื่อออกไปโรงพยาบาลชุมชนพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นบัณฑิตแพทย์จบใหม่ไม่สามารถให้การดูแลรักษาโรคพื้นฐานผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชนได้ดีนัก (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. สัมภาษณ์ : 2546) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตรามาธิบดี รุ่น 26, รุ่น 29 และรุ่นที่ 33 ได้ให้ความเห็นพ้องต้องกันว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นใหญ่ยังขาดทักษะความรู้พื้นฐานในการตรวจวินิจฉัยสั่งการโรคทั่วไปที่พบบ่อยในโรงพยาบาลชุมชน เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิต (วิทย์ วิเศษสินธุ์ และ รณรัฐ ลีวิกะปกรณ. สัมภาษณ์ : 2546) สอดคล้องกับธามนต์ เต็มเจริญที่ให้ความเห็นในแนวทางเดียวกันว่าโดยภาพรวมของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีขาดทักษะและประสบการณ์ในการให้การดูแลผู้ป่วยซึ่งเป็นโรคที่พบบ่อยในโรงพยาบาลชุมชนเมื่อเทียบกับเพื่อนแพทย์ที่อยู่ในสถาบันสมทบหรือโรงเรียนแพทย์ในต่างจังหวัด (ธามนต์ เต็มเจริญ. สัมภาษณ์ : 2546)

2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ จากการสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายการศึกษา ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพของผู้สำเร็จการศึกษา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีว่า การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพน่าจะมีปัญหาอยู่บ้าง เพราะก่อนหน้านี้คณะฯให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย จึงทำให้นักศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาสื่อสารไม่เป็น หลีกเลี่ยงการที่จะสื่อสารหรืออธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจจึงก่อให้เกิดปัญหาต่างๆในการดูแลรักษาผู้ป่วย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความไม่เข้าใจและเกิดการฟ้องร้องระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยที่มีให้เห็นอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่แพทย์ไม่อธิบายไม่สื่อสารให้ผู้ป่วยรู้และเข้าใจในเหตุผลต่างๆของการรักษา ปัจจุบันจึงได้พยายามที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนในเรื่องนี้ให้มากขึ้น (บุญมี สถาปัตยวงศ์. สัมภาษณ์ : 2546) ทำนองเดียวกับรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ทักษะด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพเป็นทักษะที่เป็นจุดอ่อนของผู้สำเร็จการศึกษา และถือเป็นหัวใจสำคัญของความเป็นแพทย์ในการที่จะแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นแพทย์ที่พึงประสงค์ได้ดีนั้นต้องสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีทักษะชีวิต (Life Skills) คือมีความสามารถในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ทุกระดับด้วย (สมเกียรติ์ ลีละศิธร. สัมภาษณ์ : 2546) สอดคล้องกับความเห็นของหัวหน้าภาควิชาสูติ-ศาสตร์นรีเวชวิทยาที่กล่าวว่า ปัจจุบันทักษะดังกล่าวของผู้สำเร็จการศึกษาโดยทั่วไปไม่ดีนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญของเรื่องนี้ ประกอบ

กับการจัดการเรียนการสอนที่คณะมีเวลาให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ลดน้อยลง จนแทบไม่มีเวลา (ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์. สัมภาษณ์ : 2546) ทำนองเดียวกับที่สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพอาจารย์ผู้สอนได้ให้ความเห็นว่าทักษะการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพเป็นทักษะที่เป็นจุดอ่อนที่สุดของผู้สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน และเป็นที่มาของปัญหาการถูกฟ้องร้องแพทย์ในปัจจุบัน การไม่พอใจระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยจึงมีการกล่าวหาแพทย์ว่าไม่ดูแลผู้ป่วย อย่างไรก็ตามส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลด้วย (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. สัมภาษณ์ : 2546) เช่นเดียวกัน รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช อ่าเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้ความเห็นเกี่ยวกับด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพของผู้สำเร็จการศึกษากับผู้ป่วยว่า มีปัญหาอยู่บ้างที่ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกไม่ดีต่อแพทย์ แต่คิดว่าเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลมากกว่าจะตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนี้มากนักน้อยเพียงใด (อัจฉริย์ อุกฤษฏ์มโนรส. สัมภาษณ์ : 2546) นอกจากนี้ รองหัวหน้าหน่วยพยาบาลผู้ป่วยและชุมชน โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช อ่าเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ให้ความเห็นโดยภาพรวมด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพว่า ส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษา ขาดการอธิบาย ขาดเทคนิคการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วย เช่น การสบตา การสัมผัส การแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้ป่วยจึงทำให้มีการร้องเรียนจากผู้ป่วย อย่างไรก็ตามคิดว่าเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลเช่นเดียวกัน (สมถวิล จำปาทอง. สัมภาษณ์ : 2546)

3. ด้านเจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมทางวิชาชีพ จากการสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายการศึกษา ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวว่าโดยภาพรวมคิดว่าดี อย่างไรก็ตามเนื่องจากสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันเอื้อที่จะก่อให้เกิดปัญหาด้านนี้อยู่มาก อาทิ ความสัมพันธ์ของแพทย์กับผู้ป่วยประกอบการ บริษัทยาหรือแม้แต่บริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ต่างๆ ที่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องโดยเฉพาะโรงพยาบาลชุมชนในต่างจังหวัด (บุญมี สถาปัตยวงศ์. สัมภาษณ์ : 2546) ซึ่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า ส่วนหนึ่งมาจากพื้นฐานของครอบครัวและสังคม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลให้ความสำคัญและพยายามจัดกระบวนการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อที่จะหล่อหลอมผู้สำเร็จการศึกษาให้เป็นผู้มีเจตคติคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ อย่างไรก็ตามสำหรับความเป็นวิชาชีพแพทย์แล้วคณะฯหวังที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมสูงกว่าสาขาวิชาชีพอื่นๆ (สมเกียรติ์ ลีละศิริ. สัมภาษณ์ : 2546) และสุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ อาจารย์ผู้สอนได้ให้ความเห็นในแนวทางเดียวกันว่า เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมทางวิชาชีพ มาจากพื้นฐานครอบครัวของผู้สำเร็จการศึกษาและการซึมซับสิ่งต่างๆ จากสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับในช่วง 30-40 ปีที่ผ่านมาสังคมถูกครอบงำด้วยค่านิยมทางวัตถุกับการบริโภคนิยมค่อนข้างมาก โดยการปลูกฝังค่านิยมทางวัตถุมากกว่าการปลูกฝังทางด้านคุณธรรม จริยธรรม (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. สัมภาษณ์ : 2546) นอกจากนี้ หัวหน้าภาควิชาสัตวศาสตร์-นรีเวชวิทยา ได้ให้ความเห็นใน

ประเด็นดังกล่าวว่าขึ้นอยู่กับกรณีที่บัณฑิตแพทย์จะได้เห็นแบบอย่างของแพทย์รุ่นพี่ในขณะไปฝึกปฏิบัติงานยังโรงพยาบาลชุมชนและพื้นฐานของครอบครัวก็มีส่วนด้วยเช่นกัน (ประทักษ์ โอ ประเสริฐสวัสดิ์. สัมภาษณ์ : 2546)

4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากการสัมภาษณ์รองคณบดีฝ่ายการศึกษา ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านนี้ว่า โดยรวมคิดว่าดีไม่มีปัญหา เท่าที่สังเกตจากจำนวนแพทย์ประจำบ้านที่เป็นศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดีที่กลับมาศึกษาต่อเป็นแพทย์เฉพาะทางมีจำนวนค่อนข้างมาก (บุญมี สถาปัตยวงศ์. สัมภาษณ์ : 2546) สอดคล้องกับหัวหน้าภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ที่ให้ความเห็นว่าคุณลักษณะด้านนี้ดีไม่มีปัญหาเช่นเดียวกัน และโดยศักยภาพของบัณฑิตแพทย์นั้นจะมีความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอยู่แล้วขึ้นอยู่กับว่าจะสนใจใฝ่รู้พัฒนาตนเองไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่ (ประทักษ์ โอ ประเสริฐสวัสดิ์. สัมภาษณ์ : 2546) ในขณะที่สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพอาจารย์ผู้สอนได้ให้ความเห็นว่า ในช่วง 10-15 ปี ที่ผ่านมามีเปรียบเทียบผู้สำเร็จการศึกษาปัจจุบันกับผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นก่อนๆคิดว่าความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองของผู้สำเร็จการศึกษาลดน้อยลง (สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. สัมภาษณ์ : 2546)

จากการศึกษาเอกสาร ข้อมูล และการสัมภาษณ์ผู้บริหารของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านมีประเด็นปัญหา โดยเฉพาะด้านทักษะความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพของ ผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวม นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ความเห็นของที่ปรึกษา คณบดี ฝ่ายแพทยศาสตรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพราะถึงแม้เรื่องนี้ได้เคยมีการดำเนินการแต่ขาดความ ต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลานานโดยได้ให้ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ว่า ควรทำการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภาซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น (วรารุณ สุมาวงศ์. สัมภาษณ์ : 2546) ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ทั้งนี้ เพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตาม เพศ รุ่นที่สำเร็จการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และหน่วยงานที่สังกัด
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตาม เพศ อายุ และหน่วยงานที่สังกัด

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตจากคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี รุ่นที่สำเร็จการศึกษา 31-33 จำนวน 395 คน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 31 สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2543 จำนวน 117 คน รุ่นที่ 32 สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 จำนวน 142 คน และรุ่นที่ 33 สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2545 จำนวน 136 คน
2. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 395 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่

- 1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง
- 1.2 รุ่นที่สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น
 - 1.2.1 รุ่นที่ 31: สำเร็จการศึกษานปี พ.ศ. 2543
 - 1.2.2 รุ่นที่ 32: สำเร็จการศึกษานปี พ.ศ. 2544
 - 1.2.3 รุ่นที่ 33: สำเร็จการศึกษานปี พ.ศ. 2545
- 1.3 คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร แบ่งเป็น
 - 1.3.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูง
 - 1.3.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมปานกลาง
 - 1.3.3 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ
- 1.4 หน่วยงานที่สังกัด แบ่งเป็น
 - 1.4.1 โรงพยาบาลอำเภอ/โรงพยาบาลชุมชน
 - 1.4.2 โรงพยาบาลประจำจังหวัด/โรงพยาบาลศูนย์
 - 1.4.3 โรงพยาบาลของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร

2. ผู้บังคับบัญชา ได้แก่

- 2.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง
- 2.2 อายุ แบ่งเป็น
 - 2.2.1 ช่วงอายุ 30-39 ปี
 - 2.2.2 ช่วงอายุ 40-49 ปี
 - 2.2.3 ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป
- 2.3 หน่วยงานที่สังกัด แบ่งเป็น
 - 2.3.1 โรงพยาบาลอำเภอ/โรงพยาบาลชุมชน
 - 2.3.2 โรงพยาบาลประจำจังหวัด/โรงพยาบาลศูนย์
 - 2.3.3 โรงพยาบาลของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของ
ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อ
การปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์

ภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน หมายถึง การพิจารณาด้วยเหตุผลและความรู้สึกส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในการปฏิบัติงานว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เหมาะสมเพียงใด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ หมายถึง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการดูแลรักษาแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องกับสุขภาพทั่วไปของผู้ป่วยและประชาชน ซึ่งรวมถึงการป้องกัน ส่งเสริมฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยตระหนักถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมต่อการเจ็บป่วยและการรักษา

1.2 ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง เป็นผู้มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษากายได้อย่างเหมาะสม สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยญาติผู้ป่วยผู้ร่วมงานและบุคลากรอื่นๆทุกระดับ ตลอดจนเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ รู้จักการวางตนเป็นที่ยอมรับรักใคร่และชอบพอของผู้อื่น

1.3 ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ หมายถึง เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ เสียสละและมีความอดทนอดกลั้น สามารถยอมรับและเข้าใจในข้อผิดพลาดของตนเองและผู้อื่นและสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนปกป้องและเคารพในสิทธิผู้ป่วย มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมกล่าวคือ การพิจารณาทั้งกาย จิต และสังคมของผู้ป่วย รวมทั้งยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.4 ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึง เป็นผู้มีความสนใจใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงความสามารถในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ตลอดจนสามารถติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ

2. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง บัณฑิตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ระหว่างปีการศึกษา 2543-2545 คือ รุ่นที่ 31: สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2543, รุ่นที่ 32: สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2544 และรุ่นที่ 33 : สำเร็จการศึกษาปี พ.ศ. 2545

3. ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้บังคับบัญชาในระดับต้นของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้าฝ่ายแพทย์ฟิสิกส์และ/หรือ ผู้รับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชา

4. แพทย์ใช้ทุน หมายถึง ผู้สำเร็จปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต 6 ปีแล้วไปปฏิบัติงานเป็นแพทย์ใช้ทุนยังโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ รวมทั้งโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพฯ เป็นระยะเวลา 3 ปีตามข้อสัญญาที่ได้ตกลงและให้ความยินยอมไว้ก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตร

5. คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร หมายถึง ผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้รับตามคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดการศึกษาในหลักสูตร โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

5.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมสูง หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

5.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมปานกลาง หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.51-2.99

5.3 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00-2.50 หรือมีคะแนนเฉลี่ยสมน้อยกว่า 2.51

6. หน่วยงานที่สังกัด หมายถึง สถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลที่ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงาน โดยแบ่งเป็นโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ทั่วประเทศ และโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้สำเร็จการศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

2. ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

3. ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

4. ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

5. ผู้บังคับบัญชาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

6. ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

7. ผู้บังคับบัญชา ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจัดตามลำดับสาระ ดังนี้ ความหมายและความสำคัญของการติดตามผล จุดมุ่งหมายของการติดตามผล วิธีดำเนินการติดตามผล ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล คุณสมบัติของบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา

ความหมายและความสำคัญของการติดตามผล

มิลเลอร์ และคนอื่นๆ (Miller and Others. 1978 : 404) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่า เป็นวิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา เช่น ลักษณะอาชีพ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาต่อ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลในด้านวิชาการและประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับจากสถาบันของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของเชอร์ทเซอร์ และสโตน (Schertzer and Stone. 1976 : 346-347) ที่ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่า เป็นวิธีการหนึ่งที่น่าสนใจในการตรวจสอบบุคคลว่า มีการพัฒนาในหน้าที่การงาน การกำหนดแผนงาน และความก้าวหน้าในการทำงาน และยังเป็นการช่วยให้บัณฑิตสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ รวมทั้งยังใช้ในการประเมินความคิดเห็นต่างๆหลังสำเร็จการศึกษาไปแล้วมากมายเพียงใด ส่วน มุรธา สุธุทธิ (2536 : 8) ให้ความหมายของการติดตามผลว่าหมายถึง การศึกษาข้อมูลจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยศึกษาถึงข้อมูลทั่วไป การนำความรู้จากวิชาที่เรียนไปใช้ในการปฏิบัติงาน ความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนข้อเสนอแนะของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เช่นเดียวกัน วันดา เทือกขันธ์ (2541 : 20) ที่ให้ความหมายของการติดตามผลว่า เป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพของการเรียนการสอน และข้อบกพร่องของหลักสูตรจากผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งผลที่ได้จะเป็นสถิติและข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและกำลังศึกษาอยู่เพื่อใช้ในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้กับผู้สำเร็จไปแล้ว และยังเป็นการแสดงความห่วงใย ความสนใจและความก้าวหน้า

ในการปฏิบัติงานของสถาบันการศึกษาที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา และอุปสรรค เจียมศรีพงษ์ (2535 : 9) ที่กล่าวว่า การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพ ข้อบกพร่องปัญหาของผลผลิตที่ผลิตออกไปในด้านการศึกษา และเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา รวมทั้งนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่จะได้ทราบแนวทางแก้ไข ปรับปรุงตั้งแต่หลักสูตร ระบบการศึกษา และวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน และยังเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้สำเร็จกับสถาบันให้ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น

จากการศึกษาแนวคิด ความหมายความสำคัญของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ดังกล่าวแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า การติดตามผลเป็นกระบวนการหนึ่งที่เป็นและมี ความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษาทุกระดับ เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อที่จะทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่อง ผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลไปใช้เป็นข้อมูล ในการพิจารณาในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการ เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย

จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

มิลเลอร์ และคนอื่นๆ (Miller and others. 1978 : 404-405) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของ การศึกษาการติดตามผลไว้ว่า เพื่อปรับปรุงหลักสูตร ปรับปรุงโปรแกรมให้คำปรึกษา แนะนำ อาชีพ ศึกษารายละเอียดของผู้สำเร็จการศึกษาและนักศึกษาที่ออกจากสถานศึกษากลางคัน เพื่อ ช่วยทำให้ก้าวไปข้างหน้า เพื่อศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละกลุ่มอย่างเจาะจงในการรวบรวม ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไปช่วยเหลือนักศึกษาและรวบรวมข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ให้กับบุคลากร ที่เกี่ยวข้องได้นำข้อมูลไปใช้กับนักศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต่อไป ส่วนสตูปและวาล กิสท์ (Stoop and Wahlquist. 1985 : 196) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการ ติดตามผลเพื่อเป็น การให้กำลังใจแก่ผู้สำเร็จการศึกษาว่า สถาบันการศึกษายังมีความสนใจในความก้าวหน้าและ ความเป็นอยู่ของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน เป็นการวิเคราะห์ผลของหลักสูตรเกี่ยวกับงาน อาชีพได้ใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อฝึกฝนนักศึกษาให้ได้ตามความต้องการของ สังคม เป็นข้อมูลในการพิจารณาป้องกันการออกจากสถาบันการศึกษากลางคัน เพื่อฝึกให้ นักศึกษาเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวและเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เพื่อจัดบริการแนะแนวและจัด การศึกษาได้อย่างเหมาะสม สำหรับเวนทลิง (Wentling. 1980 : 141-144) ได้กำหนด จุดมุ่งหมายของการติดตามผลไว้ เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วและสำรวจ ความต้องการตลาดแรงงาน เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร เป็นการหาข้อมูลต่างๆสำหรับ เปิดการอบรมระยะสั้นๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว เพื่อสำรวจถึงสถานภาพ

การศึกษาต่อ การนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ประเมินผลงานของหน่วยงานบริการต่างๆที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยบริการแนะแนว หน่วยบริการให้ คำปรึกษา และหน่วยจัดหางานศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่างๆที่หน่วยงานนั้นต้องการเพื่อนำไปเห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษาสายอาชีพให้กับนักศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปทำงานและเพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลต่างๆรวมทั้งเสนอรายงานต่อผู้บริหารหรือส่วนราชการอื่นๆที่ต้องการ สอดคล้องกับ อรรถพล สังขวาสี (2544 : 27) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการติดตามผลว่า เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษา ประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้ นำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรการสอนให้ทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม นำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน และเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา เช่นเดียวกันวิรัตน์ ไวยกุล และบรรเทา อุทัยรัตน์ (2542 : 7) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่า เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และเพื่อให้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในงานอาชีพมากน้อยเพียงใด ตลอดจนได้ทราบถึงการปรับตัวในการทำงาน การแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานั้น มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นการติดตามผลเพื่อที่จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้ข้อมูลกลับมาเป็นแนวทางดำเนินการในการพิจารณาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสม ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในปัจจุบัน

วิธีดำเนินการติดตามผล

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงวิธีดำเนินการติดตามผลไว้หลากหลาย ดังนี้

วิจิตร ศรีสอาน (2523 : 14-16) ได้กล่าวถึง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่าทำได้ 2 รูปแบบคือ การประเมินเชิงปริมาณและการประเมินเชิงคุณภาพ การประเมินเชิงปริมาณ เป็นการสำรวจว่าบัณฑิตที่สำเร็จหลักสูตรต่างๆจากสถาบันนั้น มีความเพียงพอต่อความต้องการของสังคมหรือตลาดแรงงานหรือไม่ ดังที่ ทิพยา กิจวิจารณ์ และปารามาณ มุสิกโปรดก (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตแพทย์ คณะแพทย-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รุ่นที่ 13-15 เพื่อสำรวจความพึงพอใจของบัณฑิตแพทย์ต่อ วิชาชีพ ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต เพื่อประเมินคุณสมบัติความรู้ความสามารถของบัณฑิตแพทย์ พบว่าบัณฑิตแพทย์ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่ได้มีโอกาส

รักษาผู้ป่วยแต่ ฟังพอใจน้อยเกี่ยวกับรายได้ ในด้านความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนพบว่า บัณฑิตแพทย์มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อเพื่อนนักศึกษาในชั้นเรียนระดับเตรียมแพทย์ (ปีที่1) ฟังพอใจน้อยที่สุดต่อความเอาใจใส่และความใกล้ชิดระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในระดับปรีคลินิก (ปีที่ 2-3) และมีความเห็นว่าตารางการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาอัดแน่นเกินไป ส่วนการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 4-6 บัณฑิตแพทย์มีความเห็นว่ามีการงานหนักและไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆเท่าที่ควร สำหรับการประเมินคุณสมบัติความรู้ความสามารถของบัณฑิตแพทย์ประเมินตนเองสูงสุดในด้านมีความรู้ความสามารถทางการแพทย์ว่าเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินของผู้ร่วมงาน แต่บัณฑิตแพทย์ประเมินตนเองต่ำสุดในด้านความรู้ความสามารถในการวิจัย ในขณะที่ผู้ร่วมงานประเมินต่ำสุดในด้านความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการของบัณฑิตแพทย์ ส่วนการประเมินเชิงคุณภาพเป็นการประเมินเพื่อที่จะทราบว่า คุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จออกไปนั้นเป็นอย่างไร เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ หรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดหลักสูตรที่ตั้งไว้เพียงใดหรือไม่ การประเมินเชิงคุณภาพโดยถามบัณฑิตเอง ถามผู้ใช้บัณฑิตและถามผู้ร่วมงานหรือผู้รับบริการจากบัณฑิต ดังที่ บาจ (Barge. 1984 : 89-A) ได้ทำการติดตามผลมหาบัณฑิตโปรแกรมพยาบาลผู้ชำนาญคลินิกที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี ค.ศ.1969-1979 จากมหาวิทยาลัยในรัฐอิลลินอยส์ 6 แห่ง จำนวน 731 คน มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลของการจัดการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพ โดยทำการสัมภาษณ์คนบติผลการวิจัยพบว่า คนบติมีความเห็นต่างกันในด้านจำกัดความของพยาบาลผู้ชำนาญคลินิก และพบว่าตัวแปรที่มีผลต่อรายได้ของมหาบัณฑิตได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และอายุของมหาบัณฑิต หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วผู้ที่ปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารหรือเป็นพยาบาลผู้ชำนาญคลินิกจะมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่ส่วนใหญ่แล้วมหาบัณฑิตเป็นอาจารย์สอนและมีรายได้น้อยกว่า แต่มหาบัณฑิตก็มีความพอใจกับงานสอนเนื่องจากตั้งใจที่จะเปลี่ยนงานจากการดูแลผู้ป่วยโดยตรงอยู่แล้ว กล่าวโดยทั่วไปมหาบัณฑิตมีความพอใจในงานปัจจุบันและเชื่อมั่นว่าจะมีความก้าวหน้า ส่วนพนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 227) ได้กล่าวถึงวิธีการในการติดตามผลว่า อาจทำได้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การติดตามผลตามโอกาสที่อำนวยให้ (Incidental Follow-up) โดยการติดตามผลในลักษณะนี้ หมายถึงการที่ครูหรือผู้ที่ จะทำการติดตามได้พูดคุยกับผู้เรียนคนใดคนหนึ่งหรือพบปะกันแล้วทำการสัมภาษณ์เพื่อซักถามปัญหาเรื่องการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อที่ครูจะได้หาวิธีการให้ความช่วยเหลือหรือให้การส่งเสริมซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามและมีพัฒนาการสูงสุดดังที่ สุริยา แก้วมณี (2537 : 16-19) ได้เสนอแนะว่า วิธีการสัมภาษณ์เป็นส่วนตัวกับนักศึกษาหรือบุคคลต่างๆ มีข้อดีคือ สามารถสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้ถาม และผู้ตอบได้ดีกว่าวิธีอื่นซึ่งจะได้ความจริงและได้ข้อมูลมากกว่าวิธีอื่น และถ้าผู้ตอบคำถามยังไม่เข้าใจคำถาม ผู้ถามสามารถอธิบายให้เข้าใจได้ หรือถ้าคำตอบไม่เป็นที่ชัดเจนผู้ถามสามารถขอคำตอบเพิ่มเติมได้จนพอใจ แต่วิธีนี้เสียเวลามากและยุ่งยากต้องติดตามสัมภาษณ์เป็นรายๆ

ไปและผู้ถามต้องมีความชำนาญในการตั้งคำถาม ตลอดจนต้องจัดเตรียมคำถามอย่างมีระบบ ซึ่งพาชีโค-โมลินา (Pacheco-Molina. 1986 : 3692-A) ได้วิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรเมอริดา ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว 3 ปี เพื่อศึกษาความคิดเห็นจากผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานซึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์ของ หลักสูตร ผลกระทบของหลักสูตร และการวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวกับหน้าที่การงาน โดยใช้ การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรความร่วมมือระหว่างชาติได้รับความไว้วางใจจากนักการศึกษาเมื่ออาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรมี อิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในขอบเขตของการสอนและการวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ การทำงาน และนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนในหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติงาน การศึกษา ติดตามผลเกี่ยวข้องกับผู้สำเร็จการศึกษาในการประเมินความคิดเห็นจากการจัดการเรียนการ สอนของสถาบันการศึกษาและเป็นแหล่งข้อมูลในการนำไปพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. การติดตามผลอย่างมีระบบ (Systematic Follow-up) การติดตามผลในลักษณะนี้ กล่าวได้ว่ามีความจำเป็นเพราะเป็นการติดตามที่มีการวางแผน และมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย ไว้อย่างชัดเจนตลอดจนบุคลากร เครื่องมือ เวลา และประชากร เพื่อช่วยเหลือให้การติดตาม ผลเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามการดำเนินงานการติดตามผล จะต้องมีการ วางแผนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นสุดท้ายให้ดี และจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาให้แน่ชัด และครอบคลุมงานที่จะศึกษาทั้งหมด โดยลำดับขั้นของการดำเนินงานนั้น เวนท์ลิง (Wentling. 1980 : 160-178) ได้กล่าวไว้โดยสรุปดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรที่จะติดตามและในการติดตามผลนั้นจะต้องกำหนดไว้ว่าจะ ศึกษาช่วงระยะเวลาปีการศึกษาใด และจำนวนประชากรที่จะศึกษามีจำนวนเท่าใด

2. เลือกวิธีการที่จะใช้ในการติดตามผล เพราะเทคนิควิธีการมีหลายวิธี ผู้วิจัยต้อง เลือกกำหนดเอาไว้

3. การส่งข้อมูลกลับคืน จำนวนข้อมูลที่ได้กลับคืนมาผู้วิจัยต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะถ้าได้รับข้อมูลกลับคืนมาน้อยย่อมทำให้งานวิจัยนั้นได้ผลออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น ในการสร้างเครื่องมือหรือแบบสอบถามสำหรับงานติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาต้องออกแบบ ให้ดี เพราะผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะไม่ตอบกลับคืนมา ถ้าพบว่าแบบสอบถามนั้นไม่มี สาระสำคัญ อ่านแล้วไม่เข้าใจมีความสงสัยเกิดขึ้น ข้อมูลที่ตอบไปจะมีผลเสียต่อผู้ตอบ และ การใช้เวลามากในการตอบแบบสอบถามซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ผู้วิจัยจะต้องระมัดระวังในการ ออกแบบสอบถามให้ดี และจะต้องหาวิธีการต่างๆเพื่อให้ได้ข้อมูลกลับคืนมามากที่สุดเท่าที่จะ มากได้

4. สำนวณที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา หลังจากได้จำนวนประชากรที่จะศึกษา แล้วต้องสำนวนรายชื่อพร้อมทั้งที่อยู่ที่สามารถจะติดต่อได้แน่นอน เพื่อจะได้ส่งแบบสอบถาม ไปให้โดยทางไปรษณีย์สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกล

5. จัดการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มประชากรที่จะศึกษา เพื่อสะดวกในการส่งกลับคืน ผู้วิจัยควรจัดพิมพ์ที่อยู่ถึงตนเองพร้อมทั้งติดแสตมป์ไว้ให้เรียบร้อย
 6. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ควรได้รับกลับคืนมาร้อยละ 80 % หรืออย่างต่ำต้องประมาณ 60% แต่ผลที่ได้อาจไม่ดีนัก
 7. การจัดการทำข้อมูล หลังจากได้รับข้อมูลกลับคืนมาเพียงพอแล้วขั้นตอนต่อไป นำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดแยกเพื่อทำการวิเคราะห์ผล ถ้ามีการจัดการทำข้อมูลมากก็ควรป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ถ้าข้อมูลไม่มากนักก็สามารถจัดทำเองได้โดยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางแจกแจงตามความถี่และเทียบค่าร้อยละ
- สำหรับระยะเวลาที่เหมาะสมในการติดตามข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษานั้นยังไม่มีข้อสรุปที่แน่นอนว่าควรทำเมื่อใด แต่มีนักวิจัยและนักการศึกษาส่วนใหญ่แนะนำว่าควรทำเป็นระยะๆ สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทองเรียน อมรัชกุล และคนอื่นๆ (2528 : 268) และมีบางกลุ่มแนะนำว่าควรจัดทำทุกระยะ 3 ปี และ 5 ปี นอกจากนี้สุชา จันทน์เอม (2527 : 155-177) ได้กล่าวถึงวิธีการติดตามผลไว้หลายวิธีซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการและความเหมาะสมกับสภาพการงบประมาณ จำนวนนักศึกษา อย่างไรก็ตามพอสรุปวิธีการติดตามผลได้ดังนี้
1. การใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ข้อดีของวิธีนี้คือประหยัดเวลา แต่จะมีปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามควรเป็นแบบสอบถามที่เข้าใจง่าย มีข้อคำถามลักษณะปลายเปิดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น และเพื่อให้เกิดความร่วมมือและสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับควรจำหน้าซองถึงผู้วิจัยและติดดวงตราไปรษณีย์ให้เรียบร้อย
 2. วิธีการสัมภาษณ์ ข้อดีของวิธีนี้คือ สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้ถูกติดตามได้ดีกว่าวิธีอื่นแต่มีข้อบกพร่องคือเสียเวลามาก
 3. วิธีการใช้แบบตรวจสอบ สามารถใช้สำรวจทัศนคติ ความคิดเห็น ตลอดจนข้อเท็จจริงต่างๆที่ต้องการทราบ แบบตรวจสอบจะรวบรวมคำถามไว้และให้ผู้ตอบเพียงแต่ทำเครื่องหมายตอบเท่านั้น
 4. การให้ผู้ตอบบรรยายเกี่ยวกับประโยชน์ และข้อบกพร่องของการบริการต่างๆ ของสถานศึกษาซึ่งเป็นข้อมูลเปิดยากแก่การรวบรวมประเมินผล เพราะไม่มีข้อจำกัดขอบเขตการตอบ
 5. การอภิปราย เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปข้อบกพร่องต่างๆแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งอาจทำกับผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วและยังศึกษาอยู่
 6. การใช้โทรศัพท์ในชุมชนบางแห่งสามารถใช้โทรศัพท์ได้แต่ก็ยังมีข้อจำกัดเช่นเดียวกับการสัมภาษณ์คือเสียเวลามาก จึงใช้เฉพาะในกรณีที่เป็นเท่านั้น
- วิธีการต่างๆที่ได้กล่าวมาแล้ว วิธีที่สะดวกที่สุดและได้ข้อมูลมากที่สุดคือการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และเป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด นอกจากนี้ ดีม (Deam.1970 : 674) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา และศึกษาความ

คิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อวิธีการเหล่านั้น ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการติดตามผล มีดังนี้

1. วัตถุประสงค์เบื้องต้นในการติดตามผล ควรจะประเมินและปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันการศึกษาว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันหรือไม่ในเรื่องเนื้อหาหลักสูตร บริการแนะแนว และการสอน
 2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการติดตามผลซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง
 3. ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผล ควรจัดพิมพ์เผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาได้รับทราบด้วย
 4. ข้อเท็จจริงที่ควรรวบรวมได้จากนักศึกษาเก่าได้แก่ งานที่นักศึกษาเก่าทำอยู่ หรืองานที่ทำหลังจากสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาแล้ว ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา และความประทับใจที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาขณะศึกษา
 5. วิธีการที่ใช้ในการติดตามผล ควรประกอบด้วยวิธีการต่างๆรวมกัน เช่น รายงานจากนายจ้าง การสัมภาษณ์ รายงานจากสถาบันการศึกษา การติดต่อทางโทรศัพท์ และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
 6. แหล่งต่างๆ ที่ควรติดต่ออย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยในการติดตามผลได้แก่ นักศึกษาผู้บังคับบัญชา อาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์ผู้สอนรวมทั้งนายทะเบียน
 7. สิ่งที่สถาบันการศึกษาควรจัดทำคือ การเตรียมนักศึกษารุ่นใหม่เพื่อทำการติดตามผลในอนาคต ควรจัดทำทำเนียบศิษย์เก่าให้ทันสมัยอยู่เสมอ จัดวางแผนร่วมกันเพื่อศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันการศึกษาและวางแผนอย่างละเอียดในการติดตามผลแต่ละครั้ง
- ดังนั้น วิธีดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจึงสามารถกระทำได้ในหลายลักษณะทั้งที่เป็นไปตามโอกาสอำนวยให้และดำเนินการติดตามผลอย่างมีระบบ แต่วิธีติดตามผลให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยมีการวางแผน มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย และรูปแบบที่จะใช้ในการติดตามผลเพื่อให้ครอบคลุมและชัดเจน ตลอดจนการกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อดำเนินการติดตามผลนำผลที่ได้ไปปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆให้เหมาะสม

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล

ในการติดตามผลนั้นจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลไว้ดังนี้

เบอดี้ เลย์ตอน และวิลเบอร์ (Berdie; Layton & Wilbur. 1963 : 161-166) ได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลโดยยกตัวอย่างแบบสอบถามของ University of

Minnesota ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหา เป็นข้อมูลส่วนตัวได้แก่ ที่อยู่ ฐานะการสมรส ระยะเวลาที่ทำงาน หน้าที่และความรับผิดชอบ ประสบการณ์ในอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วและความรู้สึกที่มีต่องาน การเข้าศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูงต่อไปรวมทั้งข้อมูลอื่นๆ เช่น การเข้าเป็นสมาชิกสมาคมต่างๆและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งในการใช้แบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามผล กู๊ด (Good. 1973 : 565) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามไว้ว่า แบบสอบถามจะต้องไม่ใช้เวลามากในการตอบและควรคำนึงถึงการปรับตัวหลังจากสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว อย่างไรก็ตามลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของวิธีการติดตามผลและกลุ่มตัวอย่างที่จะติดตามผลด้วย ซึ่ง อุษณีย์ เย็นสบาย (2533 : 35) และ ระวีวรรณ ชินะตระกูล (2537 : 218) ได้เสนอแนะวิธีการติดตามผลโดยสามารถเลือกใช้เครื่องมือในการติดตามผลให้เหมาะสมกับวิธีการโดยสรุปดังนี้

1. ใช้แบบสัมภาษณ์ การใช้เครื่องมือวิธีนี้จัดเป็นวิธีที่ดีที่สุดและมีคุณค่าในแง่ของการติดตามผลเพราะจะได้ข้อเท็จจริงต่างๆค่อนข้างมากแต่มีข้อเสียที่ใช้เวลามากในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ใช้แบบสังเกต การใช้เครื่องมือวิธีนี้ส่วนใหญ่ใช้ได้ดีในการติดตามผลผู้เรียนที่อยู่ในสถานศึกษาตามปกติหรือเพื่อพิจารณาใกล้ชิดและละเอียดรอบคอบในพฤติกรรมของผู้ที่ต้องการติดตาม
3. การใช้แบบสอบถาม การใช้เครื่องมือวิธีนี้เป็นที่นิยมใช้มากที่สุดในการติดตามผลเนื่องจากเป็นวิธีที่ประหยัดสามารถส่งทางไปรษณีย์ได้แม้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการติดตามจะอยู่ห่างไกลและถือว่าผู้ตอบตอบด้วยความจริงใจ
4. การใช้ศึกษารายกรณี (Case Study) และการประชุมปรึกษารายกรณี (Case Conference) ของผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันซึ่งเป็นวิธีการที่มีคุณค่าในแง่ของการติดตามเฉพาะบุคคลเป็นกรณีพิเศษ จะเห็นว่าการใช้แบบสอบถามเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในกรณีในกลุ่มที่ต้องการติดตามอยู่กระจัดกระจายในส่วนภูมิภาคและเป็นวิธีที่สะดวกประหยัดที่สุด

นอกจากนี้ มิลเลอร์ (Miller. 1978 : 40) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการติดตามผลว่าควรเป็นวิธีการใช้แบบสอบถาม ส่วนโฟรลิช (Froehlich. 1959 : 309) ได้ให้หลักเกณฑ์ที่ควรปฏิบัติในการใช้แบบสอบถามไว้ 3 ประการกล่าวคือ แบบสอบถามนั้นต้องไม่กินเวลาผู้ตอบมากเกินไป ควรคำนึงถึงการปรับตัวหลังจากได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วด้วยเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งและข้อมูลต่างๆที่รวบรวมมานั้นสถานศึกษาควรดำเนินการวิเคราะห์ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามวิธีดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาสามารถดำเนินการได้หลายวิธี แต่วิธีที่เหมาะสม สะดวก ประหยัดคือการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการติดตามผลเพราะกระทำได้แม้กลุ่มตัวอย่างอยู่ห่างไกลด้วยการส่งแบบสอบถาม

ทางไปรษณีย์และแบบสอบถามนั้นต้องไม่รบกวนเวลาในการตอบมากเกินไปด้วย เช่นเดียวกัน อดีตักดี สงค์ประเสริฐ (2543 : 25) และรวงทอง ลาผอย (2543 : 48-49) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาในแนวทางที่สอดคล้องกันว่า ลักษณะของเครื่องมือไม่ควรใช้เวลาในการตอบมากเกินไป ควรครอบคลุมประเด็นต่างๆที่จะศึกษาระหว่างความรู้กับ ผู้สำเร็จการศึกษา และอาจสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้และนำมาวิเคราะห์สรุปผลซึ่งจะได้ทราบถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาและได้ทราบความก้าวหน้าหรือปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขและให้การช่วยเหลือในโอกาสต่อไป

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของวิธีดำเนินการในการติดตามผลและในการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการติดตามผลนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือไม่ควรใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามมากเกินไปเป็นสำคัญ

คุณสมบัติของบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์

โบเลน (Boelen. 1994 : 4-5) ได้ระบุคุณลักษณะแพทย์ 5 ดาวซึ่งเป็นคุณลักษณะของแพทย์ในอุดมคติที่องค์การอนามัยโลกเสนอไว้เป็นเป้าหมายสำคัญของแพทยศาสตรศึกษา ครอบคลุมทั้งความสามารถในการทำเวชปฏิบัติ และการตอบสนองต่อระบบบริการสุขภาพ คุณลักษณะ 5 ประการนั้นได้แก่

1. ผู้ให้การบริบาล (Care Provider) แพทย์สามารถดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมทั้งการดูแลผู้ป่วยเป็นรายบุคคล ผู้ป่วยฐานะเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและแพทย์ต้องให้บริการที่ต่อเนื่องและมีคุณภาพสูง โดยมีสัมพันธภาพระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยที่ดี และวางบนฐานความไว้วางใจ

2. ผู้ตัดสินใจ (Decision-Maker) แพทย์ต้องตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีที่จะใช้กับผู้ป่วยการตัดสินใจนี้ให้คิดบนฐานจริยธรรมและความคุ้มค่าของเงิน

3. ผู้สื่อสาร (Communicator) แพทย์ต้องสามารถส่งเสริมวิถีชีวิตที่เป็นคุณต่อสุขภาพ โดยอธิบายอย่างมีประสิทธิภาพและชี้แนะอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม และเศรษฐกิจเสริมอำนาจให้ประชาชนแต่ละบุคคลหรือเป็นกลุ่มสามารถปรับปรุงและปกป้องสุขภาพได้

4. ผู้นำชุมชน (Community Leader) แพทย์ควรได้รับการยอมรับและไว้วางใจในท้องถิ่นสามารถรับรองความต้องการทางสุขภาพของแต่ละบุคคลหรือชุมชนได้ และริเริ่มกิจกรรมที่เป็นที่ต้องการของชุมชน

5. ผู้จัดการ (Manager) แพทย์สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบุคคลและองค์กรทั้งภายในและภายนอกระบบบริการสุขภาพเพื่อบรรลุความจำเป็นทางสุขภาพของผู้ป่วยและชุมชน

ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตตามนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) มีเป้าหมายการสร้างคนให้มีคุณภาพ โดยกำหนดคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2543 : 15)

1. ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภาควิชาชีพ มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ มีความเป็นผู้นำ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนได้

2. ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการ มีความรอบรู้ มีความคิดด้านวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถพัฒนาประยุกต์แนวทางใหม่ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างต่อเนื่องโดยสามารถใช้เทคโนโลยีพื้นฐานได้เป็นอย่างดี มีทักษะในการสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 2 ภาษา ตลอดจนสามารถสร้างงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและทำงานในสภาพการทำงานที่เป็นสากลได้

3. ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถทำงานเป็นทีม มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งจิริระ หงส์ลดาธมภ์ (2531 : ม.ป.ป.) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การเสริมสร้างคุณภาพบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานในอนาคต สรุปได้ว่าบัณฑิตจะต้องมีคุณสมบัติ 7 ประการ ดังนี้

1. การเสริมสร้างผู้มีการศึกษาให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถดำเนินชีวิตในสถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่างๆ ในการทำงานได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ

2. การเสริมสร้างผู้มีการศึกษาให้สามารถรับรู้และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สำหรับสังคมที่กำลังก้าวไปสู่สังคมอุตสาหกรรม

3. การสร้างเสริมผู้มีการศึกษาให้มีความคิดริเริ่มและโลกทัศน์กว้าง

4. การสร้างเสริมผู้มีการศึกษาให้มีความสามารถในการคิดปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น เพื่อการก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

5. การเสริมสร้างความสามารถพิเศษและความรู้เฉพาะ เช่น ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ นอกเหนือไปจากความรู้เฉพาะด้าน

6. การเสริมสร้างบุคลิกของผู้มีการศึกษา เช่น ความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์ ความสมบูรณ์ของร่างกาย และความคล่องตัวในการทำงาน เป็นต้น

7. การเสริมสร้างทักษะด้านการวางแผนและลักษณะการเป็นผู้นำของผู้มีการศึกษาให้สามารถมีความคิดการณ์ไกล และกล้าตัดสินใจในหน้าที่การงานและปัญหาที่เกิดขึ้น

ซึ่งกวี วงศ์พัฒน์ (2537 : 16-17) ได้ศึกษาลักษณะของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการในสังคมไทยพบว่า คุณลักษณะต่างๆ ที่สำคัญประกอบด้วย มีความอดทน ความรับผิดชอบ การทุ่มเทเวลาในการทำงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีบุคคลหรือหลักทฤษฎีคำประกัน มีมนุษยสัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ การตัดสินใจ และความสามารถในการสอนงาน

และในการสร้างบัณฑิตแพทย์ให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์นั้น ถือเป็นเป้าหมายของการผลิตแพทย์ซึ่งจะต้องเป็นไปตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา อย่างไรก็ตามกระบวนการผลิตบัณฑิตแพทย์เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าวได้ คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์มี 2 ลักษณะดังนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย (2537 : ข : 20-21)

1. สมรรถภาพด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Competency) ได้แก่ สมรรถภาพด้านเหตุผล (Reasoning Factor) สมรรถภาพด้านความจำ (Memory Factor) สมรรถภาพด้านการรับรู้ (Perceptual Factor) สมรรถภาพด้านความคล่องในการใช้คำ (Word Fluency) สมรรถภาพด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Factor) สมรรถภาพด้านภาษา (Verbal Factor) สมรรถภาพด้านจำนวน (Number Factor) สมรรถภาพด้านการใช้กล้ามเนื้อ (Psychomotor Factor by Performance Testing)

2. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective Aspects) ได้แก่ มีความรับผิดชอบ มีความเจริญทางด้านจิตใจ บุคลิกภาพเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีเจตคติที่ดีต่อชุมชนและวิชาชีพ ใฝ่หาความรู้ มีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ สนใจสิ่งรอบตัว

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ.2541 ทบวงมหาวิทยาลัย (2541 : 1-3) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2541 โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายการผลิตบัณฑิตแพทย์ไว้ดังนี้

1. บัณฑิตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถให้บริการการแพทย์ปฐมภูมิภายในชุมชนได้ (Primary Medical Care) มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมตามที่แพทยสภากำหนด พร้อมทั้งมีทักษะในการสื่อสาร (Communication Skill) ทักษะในการซักประวัติตรวจร่างกาย (Clinical Skill) และจริยธรรมทางวิชาชีพ (Professional Ethics) เพิ่มขึ้นด้วย

2. มีความรู้ ความสามารถพื้นฐานเพียงพอที่จะศึกษาต่อเนื่องเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ได้

3. สนใจศึกษาใฝ่รู้ด้วยตนเอง พิจารณาการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ป่วยโดยองค์รวม (Holistic Approach) มีเจตคติที่ดีต่อผู้ป่วยและมีการทำงานเป็นทีม

นอกจากนี้ ในการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 6 กลุ่มสถาบันแพทย-
ศาสตร์แห่งประเทศไทย (2536 : 69) ได้กำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตแพทย์ว่า จะต้องม
ีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถ ทักษะเจตคติและจริยธรรมแห่งวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐาน
ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมทั้งในปัจจุบัน
และแนวโน้มในอนาคต ที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะคุณสมบัติของบัณฑิตแพทย์ที่จำเป็นต้องสร้าง
และหล่อหลอมไว้ดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติแห่งวิชาชีพแพทย์
 2. มีศรัทธาและความภาคภูมิใจในคุณค่าของวิชาชีพแพทย์
 3. มีความรู้ ความสามารถแบบพหุศักยภาพ (Pluripotent) ซึ่งหมายถึงความสามารถ
ที่จะปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองเพื่อประกอบวิชาชีพแพทย์และสาธารณสุขในด้านต่าง ๆ ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เป็นแพทย์ทั่วไป แพทย์เฉพาะทางสาขาเวชปฏิบัติทั่วไปหรือสาขา
อื่นๆ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักบริหาร เป็นต้น รวมทั้งสามารถรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ
ได้เสมอ
 4. มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการแก้ปัญหาแบบองค์รวม (Holistic Approach)
โดยคำนึงว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาทางการแพทย์และสาธารณสุขนั้นมีหลายแง่หลายมุม
ทั้งด้านกาย จิต ครอบครัว สังคมและสิ่งแวดล้อม
 5. ปฏิบัติงานได้ทั้งในชุมชนเมืองและชนบทและมีความสามารถในการบริหารจัดการ
 6. ช่างสังเกต ช่างสงสัย ช่างคิด ช่างถาม สนใจ ใฝ่รู้ ขวนขวายและชอบค้นคว้า
มีวิจรณญาณสามารถคิดและแก้ปัญหาได้เป็นระบบ มีขั้นตอนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์
และมีศักยภาพที่จะทำการวิจัยได้
 7. สามารถประยุกต์แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพรวมทั้งเลือกใช้
เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามความจำเป็นและเศรษฐฐานะของผู้ป่วยและสังคม
 8. มีความสามารถและเจตคติที่ดีต่อการศึกษาค้นคว้าต่อเนื่อง โดยเน้นคุณสมบัติที่สำคัญ
สามประการกล่าวคือ จันทะต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองและความ
รับผิดชอบต่อการเรียนรู้และหน้าที่ของตน
 9. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการสื่อความหมาย (Communication Skills) การ
ติดต่อระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) การทำงานร่วมกัน การเขียนรายงาน การนำเสนอ
และการถ่ายทอดความรู้
 10. สามารถประเมินสถานการณ์ และความรู้ความสามารถของตนเอง
เช่นเดียวกันในส่วนของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี (2537 : 3) ได้กำหนดคุณสมบัติบัณฑิตแพทย์รามาธิบดีที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้
1. มีคุณธรรมและจริยธรรม
 2. มีความรู้และความสามารถพื้นฐานทางเวชปฏิบัติและทางวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็น
อย่างดี

3. มีความรู้ความเข้าใจการสาธารณสุขไทย
4. สามารถพิจารณาปัญหาทางการแพทย์แบบองค์รวม
5. เป็นผู้ที่สามารถศึกษาด้วยตนเองและประเมินความสามารถของตนเองได้
6. มีความใฝ่รู้สนใจศึกษาต่อเนื่อง สามารถพัฒนาตนเอง และปรับปรุงตนเองให้ทันสมัย
7. มีวิจรรย์ญาณและความคิดเชิงวิทยาศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นนักวิชาการ
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
9. มีความสามารถในการสื่อความหมาย เป็นผู้นำทางสุขภาพ และกล้าชี้แนะสังคมบนพื้นฐานของความเป็นนักวิชาการ

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า คุณสมบัติของบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์คือ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ให้บริการปฐมภูมิ มีความสามารถผสมผสานและประยุกต์ความรู้ศาสตร์สาขาต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาทางการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสม มีเจตคติในการให้บริการสุขภาพประสบความสำเร็จทั้งในงานที่ปฏิบัติด้วยตนเองและงานที่ต้องปฏิบัติร่วมกันเป็นทีม ตลอดจนมีความสามารถในการที่จะติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี ในระยะแรกเริ่มมาจากการเป็นโครงการต่อเนื่องจากการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล คือ เมื่อนักศึกษาเรียนเตรียมแพทย์ 2 ปี และปรีคลินิก 2 ปี และได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตแล้ว นักศึกษาอาจเลือกศึกษาต่อปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตต่อไปได้ ส่วนที่เหลือจะเข้าศึกษาต่ออีก 2 ปีที่ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี เพื่อจะรับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ซึ่งคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดีได้จัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับคณะวิทยาศาสตร์มาเป็นลำดับ เมื่อทบวงมหาวิทยาลัยเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรโดยลดหลักสูตรเตรียมแพทย์และปรีคลินิกเหลือ 3 ปี และเพิ่มหลักสูตรทางคลินิกเป็น 3 ปีแต่ยกเลิกแพทย์ฝึกหัด อีกทั้งยังมีคำสั่งของทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2521 ให้ยกเลิกปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะจึงได้ทำการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพื่อให้สนองความต้องการดังกล่าว ในปีการศึกษา 2525-2526 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรครั้งใหญ่อีกครั้ง โดยจำแนกหลักสูตรเป็น 2 ระยะคือ ระยะหลักสูตรเก่าและระยะหลักสูตรใหม่ (คณะแพทยศาสตร์. 2542 : 1-6) ดังนี้

1. ระยะหลักสูตรเก่า ใช้กับนักศึกษารุ่นแรกจนถึงรุ่นที่ 14 โดยนักศึกษารุ่นแรกเริ่มเข้าเรียนในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีพ.ศ.2508 เข้าเรียนที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดีในภาคปลายของปีการศึกษา 2511 และสำเร็จการศึกษา ใน พ.ศ.2514 ส่วนรุ่นสุดท้ายของหลักสูตรนี้เข้าเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์เมื่อ พ.ศ.2521 เข้าเรียน

ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีในปลายปีการศึกษา 2524 และสำเร็จการศึกษาใน พ.ศ.2527

2. ระยะหลักสูตรใหม่ แบ่งเป็น

2.1 รุ่นเร่งรัด (หลักสูตรเฉพาะกาล) ใช้กับนักศึกษาแพทย์รุ่นที่ 15 ซึ่งเข้าเรียนใน คณะวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2522 เข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ปี การศึกษา 2524 ในปลายปีที่ 3 โดยเริ่มเรียนชั้นปีที่ 4 ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี และในปีการศึกษา 2525 เรียนในชั้นปีที่ 4 และ 5 เป็นหลักสูตรเดียวกับรุ่นที่ 14 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2528

2.2 หลักสูตรใหม่ ใช้กับนักศึกษาแพทย์รุ่นที่ 16 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันคือ หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2537

นับจากนั้นมาจนถึงปัจจุบันคณะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้สอดคล้อง กับนโยบายทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศมาโดยตลอดจนกระทั่งปัจจุบันได้มี การปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตครั้งสุดท้ายคือหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545 โดยการปรับลดจำนวนหน่วยกิตลงจาก จำนวน 263 หน่วยกิต เหลือจำนวน 250 หน่วยกิต ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนให้มีการผสมผสานระหว่างภาควิชาที่มีความ เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน และจะเริ่มใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545 กับนักศึกษาแพทย์ชั้นปี ที่ 1 ในปีการศึกษา 2546 เป็นต้นไป

โครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2537 (2537 : 11) มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 263 หน่วยกิต ในแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน	42	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	จำนวน	219	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาบังคับเลือก	จำนวน	2	หน่วยกิต

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต 6 ปี การจัดการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตจะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับเตรียมแพทย์ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี อยู่ในความ รับผิดชอบรายวิชาของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยจะศึกษาวิชาบังคับพื้นฐานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

2. ระดับปริคlinik ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 2 ปี อยู่ในความรับผิดชอบของการ จัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยจะศึกษาในหมวดวิชา บังคับพื้นฐานเฉพาะทางแพทย์

3. ระดับคลินิก คือชั้นปีที่ 4-6 อยู่ในความรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนที่ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และการฝึกปฏิบัติงานยัง สถาบันสมทบโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และโรงพยาบาลบุรีรัมย์ในชั้นปีที่ 6

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี (2537 : 3) ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต เพื่อผลิตบัณฑิตแพทย์มีความรู้ความสามารถ และเจตคติ โดยสามารถ

1. ระบุและลำดับความสำคัญของปัญหาสาธารณสุขได้ทั้งระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน
2. ผสมผสานการบริการสาธารณสุขทั้งด้านป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสมรรถภาพในการแก้ปัญหาสาธารณสุข ทั้งส่วนบุคคล ครอบครัวและชุมชนที่มีส่วนสัมพันธ์กันโดย
 - 2.1 วิเคราะห์ปัญหาทางร่างกาย จิตใจและสังคม โดยการรวบรวมข้อมูลจากประวัติ การเจ็บป่วย ลักษณะความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม การตรวจร่างกาย การตรวจสภาพจิตใจ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและข้อมูลอื่นๆทางสาธารณสุข
 - 2.2 ให้การวินิจฉัยและรักษา รวมทั้งให้สุศึกษาในการแก้ปัญหาการเจ็บป่วยเบื้องต้นและต่อเนื่อง โดยเฉพาะปัญหาการเจ็บป่วยที่พบเสมอในประเทศไทย ตลอดจนการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้เครื่องมือสามัญ ยาที่จำเป็นและการทดสอบทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสมและประหยัด
 - 2.3 ประเมินความรู้ความสามารถของตนเอง และมีวิจารณญาณในการส่งต่อผู้ป่วยโดยปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม
3. เข้าร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยให้การสนับสนุนการบริการสาธารณสุขและความจำเป็นขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี โดย
 - 3.1 จัดและให้การศึกษามากอบรวมแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริมรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ
 - 3.2 นิเทศงานและให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทางด้านการแพทย์ปฐมภูมิผสมผสาน
4. ประยุกต์ความรู้ทางวิชาชีพ พฤติกรรมศาสตร์ หลักเศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมการบริหารงานในการบริการสุขภาพต่อประชาชน
5. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอยู่เสมอ และสามารถศึกษาต่อเนื่องเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางได้
6. วิเคราะห์และปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์
7. ปฏิบัติตนต่อสังคมในฐานะเป็นพลเมืองดี แพทย์ที่ดี โดยรักษาจรรยาบรรณ และมารยาทแห่งวิชาชีพ
8. ทำงานร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาชนบทได้ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ร่วมงาน
9. แสดงออกซึ่งความรับผิดชอบและความสามารถในการตัดสินใจ
10. รู้หลักการวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุข
11. มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
12. สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้

เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา

การควบคุมการประกอบวิชาชีพเวชกรรมและการแพทย์สาขาอื่น ๆ เริ่มมีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2466 โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติการแพทย์ พ.ศ. 2466 จัดตั้งสภาการแพทย์ให้เป็นองค์การสำหรับทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพดังกล่าว สภาการแพทย์ที่จัดตั้งขึ้นมีฐานะเป็นส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและมีฐานะเป็นนิติบุคคลต่อมาได้มีการยกเลิกสภาการแพทย์และจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะขึ้นทำหน้าที่แทนโดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2475 คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะนี้ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเหมือนอย่างสภาการแพทย์แต่มีฐานะเป็นเพียงคณะกรรมการของฝ่ายปกครอง ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการควบคุมครั้งสำคัญโดยเปลี่ยนจากการควบคุมโดยองค์การของรัฐมาเป็นการควบคุมโดยผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมด้วยกันเองและแยกการควบคุมการประกอบวิชาชีพเวชกรรมออกจากสาขาอื่น ๆ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2511 เป็นครั้งแรกซึ่งบัญญัติให้มีการจัดตั้งแพทยสภาขึ้น ทำหน้าที่ดังกล่าวโดยเฉพาะแพทยสภาที่จัดตั้งขึ้นนี้เป็นองค์การอิสระและมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งคือ สอดส่องดูแลความประพฤติ และมรรยาทของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2511 ได้มีขึ้นในปี พ.ศ. 2525 แต่เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับบทบัญญัติในหลายมาตราจึงได้ยกเลิกฉบับเดิมและประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 ใหม่แทนฉบับเดิม ญัตติ รัฐมถิต (2534 : 3-4) หลังจากนั้นแพทยสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมฉบับแรกเมื่อ พ.ศ. 2527 และได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวมาเป็นระยะๆ ในปี พ.ศ. 2527 และ พ.ศ. 2536 เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัญหาทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งแนวโน้มของระบบบริการสุขภาพของประเทศในแต่ละยุคสมัย โดยได้มีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภาปี พ.ศ. 2536 สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา. (2536 : 3-4) มีสาระดังนี้

1. มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ ความหมายตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 ว่าด้วยคุณสมบัติของสมาชิก
2. มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพแพทย์
คุณธรรมหมายถึง คุณงามความดีที่วิญญูชนพึงสำนึกในจิตใจของตนในด้านความจริง ความดี และความงาม และใช้หลักในการดำรงชีวิต สำหรับจริยธรรมเป็นแนวทางแห่งความประพฤติที่ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมที่พึงปรารถนา ได้แก่

2.1 การเฝ้สัจธรรม ซึ่งเป็นความจริงแท้แน่นอนที่เป็นไปตามธรรมชาติ จะช่วยให้เกิดปัญญาที่ถูกต้องและสมบูรณ์ รัฐบาลบุญคุณโทษ คลายความเห็นแก่ตัว สร้างสรรค์สันติสุข

2.2 การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลเหตุผลและการพิจารณา โดยต้องครอบคลุมทั้งทางกว้างและทางลึกไม่ใช่อารมณ์ความรู้สึกแบบอย่างที่เคยปฏิบัติกันมา ลางสังหรณ์หรือการลองผิดลองถูก

2.3 เมตตากรุณาได้แก่ ความปรารถนาดี อยากให้มีความสุข สงสารเห็นใจ อยากช่วยเหลือปลดปล่อยทุกข์ให้ผู้อื่น

2.4 สติสัมปชัญญะได้แก่ ความรู้ตัวอยู่เสมอ รู้ทันความคิดอารมณ์และ อิริยาบถสามารถควบคุมความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนการทำงานของตัวเองไว้ได้

2.5 ความไม่ประมาท ได้แก่ การระมัดระวังให้รอบคอบไว้ไม่ให้เกิดความ ผิดพลาดได้เพราะการกระทำใดๆที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์เป็นสิ่งละเอียดอ่อนและสำคัญมาก หากพลาดพลั้งแล้วไม่สามารถแก้กลับคืนได้

2.6 ความซื่อสัตย์สุจริต สำนึกและทำแต่ความดี ความถูกต้อง เปิดเผยและ จริใจวางตัวอยู่เหนือความไม่เที่ยงทั้งหลาย เป็นหลักการที่จะทำให้ชีวิตส่วนตัวและการทำงาน ดำเนินไปด้วยดีไม่ต่างพร้อยหรือเกิดอุปสรรค

2.7 ความอดกลั้นและสัจรวมได้แก่ การมีจิตใจหนักแน่น อดทนเมื่อมีสิ่ง ไม่พอใจมากระทบกระทั่งก็สามารถสงบใจรักษาความดีให้คงที่ไว้ได้ไม่ผันแปรวิปริตจะเพิ่มพูน ความดีให้แผ่ไพศาลทวีขึ้นย่อมมีแต่คนรักใคร่สรรเสริญ

2.8 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปิยวาจา ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และ วางตนโดยสมควรเป็นหลักธรรมที่มนุษย์ทั้งหลายต้องกระทำเพื่อความสงบสุขและเจริญพัฒนาใน กลุ่มมนุษย์ที่รวมเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งสำหรับแพทย์ ซึ่งมีหน้าที่ต้องบำบัดการ เจ็บและการตายของมนุษย์

2.9 ความขยันหมั่นเพียรและความมัธยัสถ์ ความเพียรพยายามเป็น คุณธรรมอันสูงสุดในพระพุทธศาสนาที่จะทำให้คนพ้นทุกข์ ความพยายามค้นคว้าและทำงานโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

2.10 ความละอายต่อบาปและความเกรงกลัวต่อบาป ไม่ยอมทำบาปด้วย เห็นบาปหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมเป็นของสกปรกจะทำให้ใจเศร้าหมอง และกลัวว่าเมื่อทำ ไปแล้ว จะส่งผลเป็นความทรมานใจแก่ตัวเองจะส่งเสริมให้เกิดความบริสุทธิ์และถูกต้องทั้งทาง จิตใจและการกระทำ

2.11 ความสามัคคีและความเสียสละคือ จริยธรรมที่ผูกพัน ระหว่างบุคคลกับ หมู่คณะหรือส่วนรวมก่อให้เกิดความสุขและความเจริญก้าวหน้า การรวมพลังร่วมมือระหว่าง แพทย์ด้วยกันเองระหว่างแพทย์กับผู้ร่วมวิชาชีพแพทย์กับสาธารณสุขและสังคมทั่วไปจะก่อ ประโยชน์สุขแก่ประชาชนและประเทศชาติ

2.12 ความรับผิดชอบต่อสังคม แพทย์เป็นอาชีพหนึ่งที่มีฐานะทางสังคมสูง จึงหลีกเลี่ยงฐานะของการเป็นผู้นำในสังคมมิได้ นอกจากแพทย์จะต้องพัฒนาตนเองในด้านวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอแล้ว แพทย์ต้องทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีทางด้านพฤติกรรมของสังคมด้วย

3. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

3.1 มีความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพแก่ผู้ป่วยและประชาชนทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนกล่าวคือ

3.1.1 สามารถรวบรวมข้อมูล และประเมินปัญหาทางสุขภาพของชุมชน ในความรับผิดชอบตามวิธีการทางระบาดวิทยา

3.1.2 สามารถส่งเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและชุมชนเกี่ยวกับการ สุขศึกษา การสุขภาพ การส่งเสริมโภชนาการ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผน ครอบครัว การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค การควบคุมโรคในท้องถิ่น การตรวจสุขภาพและการ ตรวจหาโรคในระยะแรก

3.1.3 สามารถประเมินสุขภาพและให้คำแนะนำที่เหมาะสมเพื่อมีความ มีสุขภาพดีแก่บุคคลตามวัยและสภาวะต่าง ๆ ตั้งแต่ทารกในครรภ์ ทารกแรกเกิด ทารกวัยก่อน เข้าเรียน วัยเรียน วัยรุ่น วัยหนุ่มสาว ผู้ใหญ่ หญิงมีครรภ์และวัยสูงอายุ

3.1.4 สามารถออกหนังสือหรือรับรองเกี่ยวกับผู้ป่วย ผู้ต้องหาหรือ จำเลยตามความประสงค์ของพนักงานสอบสวน องค์การหรือศาลในกิจการต่าง ๆ ได้ เช่น การออกหนังสือรับรองสุขภาพ การออกไปมรณบัตร การเป็นพยานต่อพนักงานสอบสวน และศาล เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถชันสูตรพลิกศพร่วมกับพนักงานสอบสวนตามที่ กฎหมายกำหนดได้

3.1.5 สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ความรู้วิทยาศาสตร์ การแพทย์คลินิกและทักษะในการซักประวัติ การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และหัตถการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการวินิจฉัย การปฏิบัติรักษา การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยและ การป้องกันปัญหาทางสุขภาพที่พบได้บ่อยและ/หรือมีความสำคัญในประเทศไทยได้อย่าง เหมาะสมตามสถานการณ์และสถานภาพ

3.2 เพื่อให้การประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นไปอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ควรมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีในเรื่อง ต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 การติดต่อสื่อสารและการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ป่วยญาติ ผู้ป่วย ประชาชนทั่วไป ผู้ร่วมงานและบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ

3.2.2 การคิดและการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

3.2.3 ระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย

3.2.4 การนิเทศและการสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐาน

3.2.5 เศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมต่อการทำ

เวชปฏิบัติ

3.2.6 หลักการด้านระบาดวิทยาชีวิตสถิติและเวชสารสนเทศ (Medical Informatics) ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข

3.3 รู้ขีดความสามารถของตนเองในการดูแลรักษาผู้ป่วย รู้จักปรึกษาหารือและ/หรือส่งผู้ป่วยต่อไปยังผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

4. มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและสังคมศาสตร์

4.1 รู้หลักการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมให้เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบในอนาคต

4.2 รู้สังคมศาสตร์ มานุษยวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างทัศนคติและความเข้าใจต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม และสามารถนำความรู้นั้นมาประยุกต์ในการประกอบวิชาชีพ

4.3 รู้กฎระเบียบต่างๆ เช่น กฎหมายทั่วไปและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พระราชบัญญัติประกันสังคม ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของแพทยสภา

5. มีนิสัยใฝ่รู้และความสามารถในการศึกษาต่อเนื่อง

5.1 มีเจตคติที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการ

5.2 มีความคิดเชิงวิทยาศาสตร์สามารถรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เหตุการณ์และตนเองได้อย่างมีวิจารณญาณและแก้ปัญหาได้เหมาะสม

5.3 สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Self- Directed Learning)

6. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

6.1 สามารถนำเสนอผู้ป่วย บรรยาย อภิปรายและพูดต่อชุมชนได้

6.2 สามารถให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้ป่วย ญาติและประชาชนทั่วไป

6.3 สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข

ทุกระดับ

สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา (2540 : 5) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจ ประสิทธิภาพทางคลินิกพื้นฐานของบัณฑิตแพทย์จบใหม่ 8 คณะแพทย์ พบว่า บัณฑิตแพทย์ จบใหม่ส่วนใหญ่เคยปฏิบัติรักษาโรค/ภาวะทางคลินิกที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา และบัณฑิตแพทย์จบใหม่มีความมั่นใจในการ ปฏิบัติงานอย่างถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง มีแพทย์บางส่วนที่ไม่เคยเห็นการปฏิบัติรักษา โรค/ภาวะทางคลินิกบางอย่างและมีความมั่นใจในการปฏิบัติเองอย่างถูกต้องมีระดับต่ำกว่า กิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ Hypertensive Crisis, Respiratory Obstruction, Status Asthmaticus, Anuria, Obstructive Labor, Acute Increased Intracranial Pressure, Bite & Sting, Electrical Injury, Near-Drowning ส่วนโรค/ภาวะทางคลินิกที่แพทย์จบใหม่มีความมั่นใจในระดับน้อย จนถึงไม่มีความมั่นใจในการปฏิบัติด้วยตนเองอย่างถูกต้องในสัดส่วนของแพทย์จบใหม่ ที่มากกว่าร้อยละ 20 คือ Pulmonary Edema, Hypertensive Crisis, Respiratory Arrest, Res- piratory Obstruction, Status Asthmaticus, Diabetic Ketoacidosis, Anuria, Obstructive Labor, Coma, Acute Increased Intracranial Pressure, Asphyxia of the New Born, Serious Bleeding, Bite & Sting , Head Injury, Fracture/Dislocation, Electrical Injury, Burn, Near-Drowning โดยมีความแตกต่างกันในแต่ละสถาบันในสัดส่วนของแพทย์ จบใหม่ค่อนข้างมาก สำหรับทักษะด้านหัตถการและการผ่าตัดพบว่าแพทย์จบใหม่มากกว่า 60 มีความมั่นใจในระดับน้อยถึงไม่มั่นใจ ในการปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างถูกต้องคือ Removal of Foreign Body From Throat, Culdocentesis, Breech Assisting and Extraction, Circumci- sion, Herniorrhaphy, Suprapubic Cystostomy, Cranial Burr Hole, Explotory laparo-tomy, Repair of Gastric Perforation, Repair of Intestinal Perforation, Suture of Peptic Ulcer Bleeding, Colostomy และงานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี (2544 : 1) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสำรวจผลการ ปฏิบัติงานของบัณฑิตแพทย์ ใช้ทุน โดยการรวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงาน ของบัณฑิตแพทย์ในโครงการเพิ่มพูนทักษะแพทย์ใช้ทุนปี 1 ของแพทยสภา ปี 2544 โดย ผู้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตแพทย์เป็นผู้ประเมินบัณฑิตแพทย์รายบุคคล พบว่า ผลการปฏิบัติงานโดยรวมของบัณฑิตแพทย์คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาตามหัวข้อที่ประเมินพบว่า หัวข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยผลการ ปฏิบัติงานสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความประพฤติด้านความรับผิดชอบ และการมี มนุษยสัมพันธ์กับผู้ป่วย ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนเป็นลำดับดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการ วิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ในปีการศึกษา 2543-2545 รุ่นที่ 31-33 จำนวน 395 คน และผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงาน/หน่วยงานที่ผู้สำเร็จ การศึกษาสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา จำนวน 395 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

รุ่นที่	ผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้บังคับบัญชา
	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง
31	117	117
32	142	142
33	136	136
รวม	395	395

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
2. ศึกษารูปแบบของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวของไลเคิร์ต (Likert's Scale)
3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตาม นิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธาน และกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องในด้านภาษาและการสื่อความหมาย
5. นำแบบสอบถามที่ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ค) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของภาษา แล้วหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้การทดสอบที (t-test) พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าที่ ตั้งแต่ 1.711 ขึ้นไป เป็นข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัย (Ferguson. 1981 : 180) ได้ข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 50 ข้อ
8. หาค่าความเชื่อมั่นของ (Reliability) แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98
9. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวของไลเคิร์ทที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ฉบับคือ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา และแบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยแบบสอบถามแต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติคุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประมาณค่าความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนไว้ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงในระดับมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงในระดับมาก
คะแนน	3	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงในระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงในระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 : เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเสรีแล้วนำเสนอข้อมูลในเชิงบรรยายโดยการแจกแจงความถี่เพื่อนำมาประกอบในการอภิปรายผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประสานงานในการรวบรวมรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปี 2543-2545 รุ่นที่ 31-33 จากหน่วยการศึกษาระดับหลังปริญญา งานแพทยศาสตรศึกษาคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
2. ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการกลุ่มบริหารบุคคล กระทรวงสาธารณสุข ขอความอนุเคราะห์ทราบสถานที่ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีไปปฏิบัติงานเป็นแพทย์ใช้ทุนในหน่วยงานต่าง ๆ
3. รวบรวมรายชื่อ สถานที่ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

4. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัยครั้งนี้ และขอความอนุเคราะห์ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาตอบแบบสอบถามการวิจัย

5. ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัว และส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาโดยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้แนบซองจดหมายที่พิมพ์จำหน่ายซอง ชื่อ ที่อยู่ของผู้วิจัยพร้อมติดดวงตราไปรษณียากรไว้เรียบร้อยแล้วเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนมาได้สะดวก

6. เมื่อถึงเวลาตามที่กำหนดยังไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ทำการโทรศัพท์ติดตามทวงถามเพื่อขอความกรุณาให้ผู้ตอบแบบสอบถามช่วยตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์

7. นอกจากนี้ผู้วิจัยได้อำนวยความสะดวกให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งแบบสอบถามถึงผู้วิจัยได้ทาง email address

8. รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ครบถ้วนมาจัดกระทำข้อมูล โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนสมบูรณ์

ผู้ตอบแบบสอบถาม	แบบสอบถาม		คิดเป็นร้อยละ
	จำนวนที่ส่ง (ฉบับ)	จำนวนที่ได้รับคืน (ฉบับ)	
ผู้สำเร็จการศึกษา			
รุ่นที่ 31	117	100	85.47
รุ่นที่ 32	142	89	62.67
รุ่นที่ 33	133	91	68.42
รวม	395	280	70.88
ผู้บังคับบัญชา	395	315	79.74

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาเป็นที่ยอมรับแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล โดยลงรหัสในแบบรายการนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์
3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรรุ่นที่สำเร็จ คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และหน่วยงานที่สังกัดใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)
5. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test Independent for Sample) ส่วนตัวแปรอายุ และหน่วยงานที่สังกัดใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถาม เป็นรายข้อโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) (Cronbach. 1984 : 161)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธี
การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984 : 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

3.1 การทดสอบสมมุติฐานกรณีเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนน
เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1981 : 180)

3.2 การทดสอบสมมุติฐานกรณีเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนน
เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
(One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการ
ทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (Ferguson. 1981 : 90, 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สื่อความหมายตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการแปลความหมาย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
f	แทน	ค่าความถี่ (Frequency)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการ

สื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test for Independent Sample) และจำแนกตามตัวแปรรุ่นที่สำเร็จการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมหน่วยงานที่สังกัด และอายุของผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษาใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 3-4

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร โรงพยาบาลรามารับดี จำแนกตามตัวแปรอิสระ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	125	44.60
หญิง	155	55.40
รวม	280	100.00
2. รุ่นที่สำเร็จการศึกษา		
รุ่นที่ 31	100	35.70
รุ่นที่ 32	89	31.80
รุ่นที่ 33	91	32.50
รวม	280	100.00
3. คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร		
สูง (3.00 ขึ้นไป)	157	56.10
ปานกลาง (2.51-2.99)	107	38.20
ต่ำ (2.00-2.50)	16	5.70
รวม	280	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
4. หน่วยงานที่สังกัด		
โรงพยาบาลอำเภอ / โรงพยาบาลชุมชน	147	52.50
โรงพยาบาลประจำจังหวัด / โรงพยาบาลศูนย์	90	32.10
โรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพฯ	43	15.40
รวม	280	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมีจำนวน 280 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 เพศชาย จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60 จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 31 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 รุ่นที่ 32 จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 รุ่นที่ 33 จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร 2.00-2.50 จำนวน 16 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.70 คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-2.99 จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 และคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด โรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 โรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 และโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพฯ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ จำแนกตามตัวแปรอิสระ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	252	80.00
หญิง	63	20.00
รวม	315	100.00
2. อายุ		
30 - 39 ปี	158	50.20
40 - 49 ปี	122	38.70
50 ปีขึ้นไป	35	11.10
รวม	315	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
3. หน่วยงานที่สังกัด		
โรงพยาบาลอำเภอ / โรงพยาบาลชุมชน	124	39.40
โรงพยาบาลประจำจังหวัด / โรงพยาบาลศูนย์	147	46.70
โรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพฯ	44	14.00
รวม	315	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามกลับคืน มีจำนวน 315 คน เป็นเพศชาย จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 เพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 จำแนกตามอายุ 30-39 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 50.20 อายุ 40-49 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 39.40 โรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 และโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพฯ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านต่างๆ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงในตาราง 5-14

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน ในแต่ละด้านและโดยรวม

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.64	.40	มาก
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.70	.44	มาก
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.97	.42	มาก
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.38	.61	ปานกลาง
รวม	3.69	.38	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-
ศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมใน
ระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จ
การศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการ
ศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการ
ปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1.	รวบรวมข้อมูล และประเมินปัญหาอาการผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ	3.91	.48	มาก
2.	ซักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยได้อย่างเป็นระบบ	3.76	.59	มาก
3.	ตั้งสมมติฐานสาเหตุตามปัญหาอาการผู้ป่วย	3.78	.56	มาก
4.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้หลักวิชาการ	3.74	.60	มาก
5.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร	3.91	.69	มาก
6.	วินิจฉัยโรคได้ถูกต้องตามหลักวิชาที่เรียนมา	3.73	.53	มาก
7.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยใช้หลักวิชาการ	3.68	.58	มาก
8.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร	3.83	.65	มาก
9.	สร้างเสริมให้ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องรู้จักวิธีการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง	3.57	.79	มาก
10.	แนะนำวิธีป้องกันโรคแก่ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม	3.66	.73	มาก
11.	ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ	3.71	.58	มาก
12.	ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง	3.62	.59	มาก
13.	สร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและชุมชนได้อย่างเหมาะสม	3.22	.83	ปานกลาง
14.	ติดตามและประเมินผลการดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.59	.69	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
15.	ส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.80	.65	มาก
16.	ให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Approach)	3.25	.82	ปานกลาง
รวม		3.64	.40	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-
ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา
เห็นว่าการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 13 การสร้างเสริม
สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน และข้อ 16 การให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวมที่ผู้สำเร็จ
การศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการ
ศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติที่มีต่อ
การปฏิบัติงาน ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ:	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
17.	ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นและ/หรือกับผู้ป่วยให้เข้าใจ และให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม	3.74	.64	มาก
18.	ใช้ภาษาท่าทาง เช่น การแสดงท่าที การสบตา และ การสัมผัสกับผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.77	.68	มาก
19.	รับฟังปัญหาผู้ป่วย เข้าใจในความรู้สึกและความวิตก กังวลของผู้ป่วย	3.60	.72	มาก
20.	สัมภาษณ์และซักประวัติในเรื่องที่เป็นความลับของ ผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.59	.67	มาก
21.	อธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรคได้ชัดเจน	3.83	.61	มาก
22.	อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ ยอมรับสภาพความเจ็บป่วย ของตนเอง	3.70	.66	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ:	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
23.	แจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.60	.70	มาก
24.	ถ่ายทอดและอธิบายเกี่ยวกับความรู้ทางการแพทย์แก่บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับและประชาชน	3.52	.67	มาก
25.	ให้คำแนะนำในการดูแลรักษาสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน	3.49	.72	มาก
26.	เข้าใจและยอมรับในความเป็นบุคคล ตลอดจนยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ	3.88	.62	มาก
27.	ดิฉันให้กำลังใจผู้อื่นได้ตามความเหมาะสม	3.58	.65	มาก
28.	นำเสนอร่วมมือปรึกษาและเสนอข้อคิดเห็นต่อกลุ่มได้	3.68	.66	มาก
29.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย	3.86	.60	มาก
30.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานและบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ	3.99	.64	มาก
รวม		3.70	.44	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-
ศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดี เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ
โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเห็น
ว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการ
ศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดีที่มีต่อ
การปฏิบัติงาน ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ เป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
31.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ความเป็นแพทย์	4.20	.58	มาก
32.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.21	.58	มากที่สุด
33.	ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อการนัดหมาย	4.04	.63	มาก
34.	มีความอดทนต่อคำพูดหรือการกระทำที่จะก่อให้เกิด	3.66	.69	มาก

ความขัดแย้ง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
35.	ยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นและพยายามแก้ไข	3.94	.56	มาก
36.	ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม	3.85	.58	มาก
37.	มีความซื่อสัตย์ เสียสละและอดทนในการปฏิบัติหน้าที่	3.95	.67	มาก
38.	มีความตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน	3.88	.63	มาก
39.	ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ	4.23	.64	มากที่สุด
40.	รักษาความลับและเคารพในสิทธิของผู้ป่วย	4.12	.67	มาก
41.	ปกป้อง พินิจสิทธิและประโยชน์ของผู้ป่วย	3.93	.67	มาก
42.	มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วย	3.79	.73	มาก
รวม		3.97	.42	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 32 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และข้อ 39 ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่ผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ผู้สำเร็จการศึกษา (n=280)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
43.	มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.60	.72	มาก
44.	แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ	3.49	.72	มาก
45.	มีความสามารถในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยี	3.44	.85	มาก
46.	ติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีทางการแพทย์อยู่เสมอ	3.31	.81	ปานกลาง
47.	มีความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ในการบริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม	3.31	.72	ปานกลาง
48.	มีความกระตือรือร้น และสนใจการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพ	3.23	.85	ปานกลาง
49.	มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้อาชีพแพทย์เจริญก้าวหน้า	3.45	.77	มาก
50.	สนใจศึกษา และติดตามการเปลี่ยนแปลงทางการแพทย์ใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.49	.72	มาก
รวม		3.38	.61	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ เห็นว่าการปฏิบัติงานด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อ 46 การติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีทางการแพทย์อยู่เสมอ ข้อ 47 ความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริการสุขภาพ และข้อ 48 ความกระตือรือร้นและสนใจการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา			
		ชาย (n=125)		หญิง (n=155)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.67	.43	3.61	.37
2.	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.75	.47	3.66	.40
3.	ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	4.00	.50	3.95	.34
4.	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.52	.70	3.27	.50
รวมทุกด้าน		3.75	.44	3.65	.32

จากตาราง 10 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาทั้งชายและหญิงเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหญิงเห็นว่าการปฏิบัติงานเกือบทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาชายเห็นว่าการปฏิบัติงานในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา 280					
		รุ่น 31 (n=100)		รุ่น 32 (n=89)		รุ่น 33 (n=91)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.65	.43	3.64	.33	3.63	.43
2.	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.71	.43	3.68	.39	3.71	.49
3.	ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	4.00	.39	4.00	.35	3.92	.51
4.	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.42	.65	3.38	.55	3.34	.61
รวมทุกด้าน		3.71	.38	3.70	.31	3.67	.44

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษารุ่นต่างกันต่างก็มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรุ่น และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกือบทุกด้านที่ทุกรุ่นเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษารุ่น 32 และ รุ่น 33 เห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร

ข้อที่ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา					
	ต่ำ (2.00-2.50) (n=16)		ปานกลาง (2.51-2.99) (n=107)		สูง (3.00 ขึ้นไป) (n=157)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.63	.37	3.60	.46	3.67	.36
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพ	3.63	.37	3.75	.52	3.67	.37
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.85	.36	3.97	.51	3.98	.36
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.38	.49	3.37	.69	3.39	.56
รวมทุกด้าน	3.64	.34	3.69	.45	3.70	.33

จากตาราง 12 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกันต่างก็มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษาทุกกลุ่มเห็นว่ามีเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

ข้อที่ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา					
	รพ.อำเภอ (n=147)		รพ.จังหวัด (n=90)		รพ.ของรัฐในกทม. (n=43)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.62	.41	3.65	.41	3.69	.32
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.64	.42	3.75	.49	3.79	.36
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.99	.40	3.97	.47	3.91	.38
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.32	.61	3.37	.61	3.63	.53
รวมทุกด้าน	3.66	.36	3.71	.43	3.76	.30

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันต่างก็มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกือบทุกกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติงานในเกือบทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานโรงพยาบาลอำเภอและผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานโรงพยาบาลจังหวัดเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานสังกัดโรงพยาบาลของรัฐในกทม. เห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.79	.57	มาก
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.79	.62	มาก
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.96	.64	มาก
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.86	.64	มาก
รวม	3.84	.57	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1.	รวบรวมข้อมูล และประเมินปัญหาอาการผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ	3.96	.59	มาก
2.	ซักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยได้อย่างเป็นระบบ	3.97	.60	มาก
3.	ตั้งสมมติฐานสาเหตุตามปัญหาอาการผู้ป่วย	3.91	.59	มาก
4.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้หลักวิชาการ	3.87	.65	มาก
5.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร	3.77	.80	มาก
6.	วินิจฉัยโรคได้ถูกต้องตามหลักวิชาที่เรียนมา	3.90	.66	มาก
7.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยใช้หลักวิชาการ	3.86	.65	มาก
8.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร	3.74	.72	มาก
9.	สร้างเสริมให้ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องรู้จักวิธีการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง	3.63	.78	มาก
10.	แนะนำวิธีป้องกันโรคแก่ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม	3.64	.80	มาก
11.	ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ	3.86	.73	มาก
12.	ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง	3.79	.75	มาก
13.	สร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและชุมชนได้อย่างเหมาะสม	3.52	.79	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
14.	ติดตามและประเมินผลการดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.81	.69	มาก
15.	ส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.81	.72	มาก
16.	ให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Approach)	3.53	.81	มาก
รวม		3.79	.57	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-
ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
17.	ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นและ/หรือกับผู้ป่วยให้เข้าใจ และให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม	3.83	.80	มาก
18.	ใช้ภาษาท่าทาง เช่น การแสดงท่าที การสบตา และ การสัมผัสกับผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.85	.75	มาก
19.	รับฟังปัญหาผู้ป่วย เข้าใจในความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย	3.77	.74	มาก
20.	สัมภาษณ์และซักประวัติในเรื่องที่เป็นความลับของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.83	.67	มาก
21.	อธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรคได้ชัดเจน	3.82	.67	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
22.	อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ ยอมรับสภาพความเจ็บป่วยของตนเอง	3.79	.70	มาก
23.	แจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม	3.68	.71	มาก
24.	ถ่ายทอดและอธิบายเกี่ยวกับความรู้ทางการแพทย์แก่บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับและประชาชน	3.73	.74	มาก
25.	ให้คำแนะนำในการดูแลรักษาสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน	3.66	.75	มาก
26.	เข้าใจและยอมรับในความเป็นบุคคล ตลอดจนยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ	3.81	.79	มาก
27.	ดิชมให้กำลังใจผู้อื่นได้ตามความเหมาะสม	3.70	.78	มาก
28.	นำเสนอร่วมมือปรายและเสนอข้อคิดเห็นต่อกลุ่มได้	3.80	.77	มาก
29.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย	3.86	.79	มาก
30.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานและบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ	3.93	.85	มาก
รวม		3.79	.62	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่าผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ เป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
31.	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ความเป็นแพทย์	4.12	.77	มาก
32.	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.07	.78	มาก
33.	ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อการนัดหมาย	3.99	.83	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
34.	มีความอดทนต่อคำพูดหรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง	3.83	.80	มาก
35.	ยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นและพยายามแก้ไข	3.88	.79	มาก
36.	ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม	3.85	.75	มาก
37.	มีความซื่อสัตย์ เสียสละและอดทนในการปฏิบัติหน้าที่	3.98	.77	มาก
38.	มีความตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน	3.94	.72	มาก
39.	ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ	4.09	.69	มาก
40.	รักษาความลับและเคารพในสิทธิของผู้ป่วย	4.01	.66	มาก
41.	ปกป้อง พินิจสิทธิและประโยชน์ของผู้ป่วย	3.93	.69	มาก
42.	มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วย	3.83	.78	มาก
รวม		3.96	.64	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ผู้บังคับบัญชา (n=315)		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
43.	มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	3.97	.76	มาก
44.	แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ	3.96	.73	มาก
45.	มีความสามารถในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยี	3.97	.70	มาก
46.	ติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีทางการแพทย์อยู่เสมอ	3.87	.72	มาก
47.	มีความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ในการบริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม	3.77	.66	มาก
48.	มีความกระตือรือร้น และสนใจการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพ	3.67	.83	มาก
49.	มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให่วิชาชีพแพทย์เจริญก้าวหน้า	3.79	.75	มาก
50.	สนใจศึกษา และติดตามการเปลี่ยนแปลงทางการแพทย์ใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.87	.72	มาก
รวม		3.86	.64	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา
ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้บังคับบัญชา			
		ชาย (n=252)		หญิง (n=63)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.81	.58	3.69	.54
2.	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.82	.62	3.65	.57
3.	ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.98	.65	3.87	.60
4.	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.87	.64	3.79	.67
รวมทุกด้าน		3.87	.57	3.74	.54

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งชายและหญิงเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ
ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	อายุของผู้บังคับบัญชา					
		30-39 ปี (n=158)		40-49 ปี (n=122)		50 ปีขึ้นไป (n=35)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.82	.60	3.74	.57	3.81	.45
2.	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.81	.61	3.74	.62	3.87	.51
3.	ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.98	.65	3.90	.68	4.08	.46
4.	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.87	.64	3.79	.68	4.01	.47
รวมทุกด้าน		3.86	.58	3.79	.59	3.93	.43

จากตาราง 20 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุต่างกันต่างก็เห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

ข้อที่ การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้บังคับบัญชา					
	รพ.อำเภอ (n=124)		รพ.จังหวัด (n=147)		รพ.ของรัฐในกทม. (n=44)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.91	.56	3.68	.54	3.77	.65
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพ	3.88	.62	3.72	.57	3.75	.73
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	4.06	.63	3.89	.61	3.93	.75
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.03	.60	3.70	.65	3.89	.63
รวมทุกด้าน	3.96	.56	3.75	.54	3.82	.64

จากตาราง 21 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันต่างก็เห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ในแต่ละด้านและโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านต่างๆ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธ์ภาพ ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้การทดสอบที ส่วนตัวแปรรุ่นที่สำเร็จคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร หน่วยงานที่สังกัด และอายุของผู้บังคับบัญชาใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 22-32

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา				t	p
		ชาย (n=125)		หญิง (n=155)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.67	.43	3.61	.37	1.26	.209
2.	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.75	.47	3.66	.40	1.85	.065
3.	ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	4.00	.50	3.95	.34	1.00	.318
4.	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง	3.52	.70	3.27	.50	3.58	.000
รวมทุกด้าน		3.75	.44	3.65	.32	2.21	.028

จากตาราง 22 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาชาย และหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน
ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.025	.013	.079	.924
	ภายในกลุ่ม	277	44.553	.161		
	รวม	279	44.578			
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.060	.030	.156	.855
	ภายในกลุ่ม	277	52.736	.190		
	รวม	279	52.796			

ตาราง 23 (ต่อ)

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.368	.184	1.040	.355
	ภายในกลุ่ม	277	48.979	.177		
	รวม	279	49.347			
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.285	.142	.383	.682
	ภายในกลุ่ม	277	102.897	.371		
	รวม	279	103.182			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.077	.039	.270	.764
	ภายในกลุ่ม	277	39.570	.143		
	รวม	279	39.647			

จากตาราง 23 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติที่มีต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.304	.152	.951	.388
	ภายในกลุ่ม	277	44.274	.160		
	รวม	279	44.578			
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.552	.276	1.462	.233
	ภายในกลุ่ม	277	52.244	.189		
	รวม	279	52.796			
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.239	.120	.674	.510
	ภายในกลุ่ม	277	49.108	.177		
	รวม	279	49.347			

ตาราง 24 (ต่อ)

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	.031	.016	.042	.959
	ภายในกลุ่ม	277	103.150	.372		
	รวม	279	103.182			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.045	.023	.158	.854
	ภายในกลุ่ม	277	39.602	.143		
	รวม	279	39.647			

จากตาราง 24 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทย-ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.228	.114	.713	.491
	ภายในกลุ่ม	277	44.350	.160		
	รวม	279	44.578			
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.036	.518	2.772	.064
	ภายในกลุ่ม	277	51.760	.187		
	รวม	279	52.796			
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.195	.098	.550	.577
	ภายในกลุ่ม	277	49.151	.177		
	รวม	279	49.347			
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	3.213	1.607	4.452	.013
	ภายในกลุ่ม	277	99.968	.361		
	รวม	279	103.182			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.355	.177	1.251	.288
	ภายในกลุ่ม	277	39.292	.142		
	รวม	279	39.647			

จากตาราง 25 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่

	$\bar{X}$	รพ.อำเภอ/ รพ.ชุมชน	รพ.ประจำจังหวัด/ รพ.ศูนย์	รพ.ของรัฐในทม.
		3.32	3.69	3.63
รพ.อำเภอ/รพ.ชุมชน	3.32			*
รพ.ประจำจังหวัด/รพ.ศูนย์	3.69			
รพ.ของรัฐในทม.	3.63		*	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ และผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามเพศ

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้บังคับบัญชา				t	p
		ชาย (n=125)		หญิง (n=155)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	3.81	.58	3.69	.54	1.55	.122
2.	ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.82	.62	3.65	.57	1.99	.047
3.	ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	3.98	.65	3.87	.60	1.22	.220
4.	ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.87	.64	3.79	.67	.87	.384
รวมทุกด้าน		3.87	.57	3.74	.54	1.59	.112

จากตาราง 27 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาชายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามอายุ

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.446	.223	.679	.508
	ภายในกลุ่ม	312	102.460	.328		
	รวม	314	102.907			
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	.641	.321	.845	.430
	ภายในกลุ่ม	312	118.332	.379		
	รวม	314	118.973			
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.020	.510	1.231	.293
	ภายในกลุ่ม	312	129.263	.414		
	รวม	314	130.283			
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.499	.750	1.820	.164
	ภายในกลุ่ม	312	128.492	.412		
	รวม	314	129.991			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	.712	.356	1.102	.334
	ภายในกลุ่ม	312	100.762	.323		
	รวม	314	101.474			

จากตารางที่ 28 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี ในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติในแต่ละด้านและโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.516	1.758	5.518	.004
	ภายในกลุ่ม	312	99.391	.319		
	รวม	314	102.907			
2. ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.747	.874	2.325	.099
	ภายในกลุ่ม	312	117.226	.376		
	รวม	314	118.973			
3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.104	1.052	2.560	0.79
	ภายในกลุ่ม	312	128.179	.411		
	รวม	314	130.283			
4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	7.406	3.703	9.425	.000
	ภายในกลุ่ม	312	122.585	.393		
	รวม	314	129.991			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.039	1.520	4.817	.009
	ภายในกลุ่ม	312	98.434	.315		
	รวม	314	101.474			

จากตาราง 29 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังแสดงในตาราง 30-32

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความรู้ความ
สามารถทางวิชาชีพ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่

หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	รพ.อำเภอ/ รพ.ชุมชน	รพ.ประจำจังหวัด/ รพ.ศูนย์	รพ.ของรัฐในกทม.
		3.91	3.68	3.77
รพ.อำเภอ/รพ.ชุมชน	3.91		*	
รพ.ประจำจังหวัด/รพ.ศูนย์	3.68			
รพ.ของรัฐในกทม.	3.77			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดในโรงพยาบาล
อำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน มีความเห็นแตกต่างจากผู้บังคับบัญชาที่สังกัดโรงพยาบาลประจำ
จังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความ
แตกต่าง

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความสนใจ
ใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่

	$\bar{X}$	รพ.อำเภอ/ รพ.ชุมชน	รพ.ประจำจังหวัด/ รพ.ศูนย์	รพ.ของรัฐในกทม.
		4.03	3.70	3.89
รพ.อำเภอ/รพ.ชุมชน	4.03		*	
รพ.ประจำจังหวัด/รพ.ศูนย์	3.70			
รพ.ของรัฐในกทม.	3.89			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดในโรงพยาบาล
อำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนมีความเห็นแตกต่างจากผู้บังคับบัญชาที่สังกัดโรงพยาบาลประจำ
จังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 32 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีโดยรวม จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด เป็นรายคู่

หน่วยงาน	$\bar{X}$	รพ.อำเภอ/ รพ.ชุมชน	รพ.ประจำจังหวัด/ รพ.ศูนย์	รพ.ของรัฐในกทม.
		4.03	3.70	3.89
รพ.อำเภอ/รพ.ชุมชน	4.03		*	
รพ.ประจำจังหวัด/รพ.ศูนย์	3.70			
รพ.ของรัฐในกทม.	3.89			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน มีความเห็นแตกต่างจากผู้บังคับบัญชาที่สังกัดโรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือ โรงพยาบาลศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรม และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจากแบบสอบถามปลายเปิด ดังแสดงในตาราง 33-37

ตาราง 33 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ขาดทักษะและประสบการณ์ในโรคที่ไม่ค่อยพบในโรงเรียนแพทย์ เช่น DM, HT, Thyroid, ไข้เลือดออก	7
2. ควรสอนความรู้และความสามารถทางวิชาการให้ตรงกับที่จะนำไปใช้ในร.พ.ชุมชน	7
3. ขาดประสบการณ์ด้านการทำหัตถการ	6
4. ควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีการออกตรวจ OPD มากขึ้น	6
5. ขาดความมั่นใจในเรื่องของการเลือกจ่ายยา และการปรับใช้ยาในโรคที่พบบ่อย	5
6. ควรสอนทักษะประสบการณ์ชีวิตการทำงานหลังจบเป็นแพทย์ที่นอกเหนือจากความเป็นแพทย์ อาทิ ความรู้ที่เกี่ยวกับระบบการบริหารงานโรงพยาบาลชุมชน ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ฯลฯ	5

ตาราง 34 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อการปฏิบัติงาน
ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ในหลักสูตรมีการสอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย ควรจัดหลักสูตรให้ศพ.มีทักษะด้านนี้มากขึ้นกว่าเดิม	5
2. มีปัญหาการสื่อสารกับผู้ป่วย โดยเฉพาะเรื่องการแจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ป่วย และญาติ	3
3. การสร้างสัมพันธภาพกับผู้ป่วยในร.พ.ต่างจังหวัดทำได้ยากเนื่องจากผู้ป่วยมีจำนวนมาก และมีเวลาจำกัด	2
4. การได้ไปฝึกปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา และโรงพยาบาลบุรีรัมย์เป็นพื้นฐานที่ทำให้สามารถปรับตัวกับการทำงานในโรงพยาบาลชุมชน และสื่อสารกับผู้ป่วยได้ดี	2

ตาราง 35 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่มีต่อการปฏิบัติงาน
ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ควรเน้นและปลูกฝังคุณลักษณะด้านเจตคติคุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพมากขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร	8
2. ในหลักสูตรปลูกฝังดีอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับบุคลิกของแต่ละบุคคล	6
3. ควรจัดให้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับศีลธรรมมากขึ้น	2

ตาราง 36 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่มีต่อการปฏิบัติงาน ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
1. ควรมีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการค้นคว้าข้อมูลทางการแพทย์โดยใช้เทคโนโลยี	5
2. มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาและโอกาส จึงไม่สามารถได้เข้าร่วมการประชุมวิชาการ ต่างๆมากนัก	3
3. ขาดแรงกระตุ้นในด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	2

ตาราง 37 ความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่ (f)
ข้อเด่น	
1. มีความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	17
2. มีความรู้ทางวิชาการดี และชอบหาความรู้ใหม่ๆ	13
3. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	9
4. มีความมั่นใจในตนเองสูง	7
5. กล้าแสดงออกและอภิปรายในงานวิชาการได้ดี	7
6. มีความกระตือรือร้น ขยัน อดทนในการทำงาน และให้ความร่วมมือกับกิจกรรม ต่างๆ	5
7. มีความใฝ่รู้ และติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่เสมอ	4
ข้อด้อย	
1. ไม่ชอบชนบท ไม่สนใจงานควบคุมป้องกันและงานส่งเสริมสุขภาพ	4
2. การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมไม่ดี	4
3. มีความมั่นใจในตนเองมากเกินไป	3
4. การสื่อสารกับผู้ป่วย และญาติมุ่งเน้นการวินิจฉัยและการรักษามากกว่าการให้ความ สนใจทางสังคมและจิตใจของผู้ป่วย	3

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดี มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามตัวแปร เพศ รุ่นที่ สำเร็จการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และหน่วยงานที่สังกัด
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดีที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรม ทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ และหน่วยงานที่สังกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดี ในปีการศึกษา 2543-2545 รุ่นที่ 31-33 จำนวน 280 คน และผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาสังกัดหรือปฏิบัติงานอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา จำนวน 315 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวของไลเคิร์ต (Likert's Scale) สอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารับดี มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านต่างๆ 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ

คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีข้อคำถาม จำนวน 50 ข้อ โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ ความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและโดยรวม โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทาง วิชาชีพ ความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและโดยรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้การทดสอบที ส่วนตัวแปรรุ่นที่สำเร็จการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร และหน่วยงานที่สังกัดใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติที่มีต่อการปฏิบัติงาน 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ ความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและโดยรวม จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้การทดสอบที ส่วนตัวแปรอายุ และหน่วยงานที่สังกัดใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว

4. สรุปรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากคำถามปลายเปิดของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยนำเสนอผลเชิงบรรยายในรูปของตารางการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี เห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า การปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2. ผู้บังคับบัญชา เห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในแต่ละด้านและโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3. ผู้สำเร็จการศึกษายายและหญิง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน
4. ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน
6. ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ และผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน
7. ผู้บังคับบัญชายายและหญิงของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน
8. ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

9. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษากฎหมายสังกัดโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนมีความเห็นแตกต่างจากผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานสังกัดโรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษามีประสบการณ์ปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถด้านต่างๆไปประยุกต์ในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างราบรื่นไม่มีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถทางวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและประเมินปัญหาผู้ป่วย การสังเกตทางห้องปฏิบัติการ การเลือกวิธีการรักษา การให้ยา และการส่งต่อผู้ป่วย สำหรับด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ รวมทั้งด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าตนเองสามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้รับจากหลักสูตรการเรียนการสอนไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติเน้นความสำคัญที่จะหล่อหลอมให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามปรัชญาและเป้าหมายของหลักสูตร สามารถตอบสนองผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ดังที่วิชัย แหวนเพชร (2530 : 70-71) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นส่วนที่ได้คัดเลือกสรรสาระความรู้ และประสบการณ์มาจัดเรียงลำดับเพื่อหล่อหลอมและพัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย เช่นเดียวกับ ทาบา (Taba 1962 : 10) ที่กล่าวว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเป็นการเลือกสรรและจัดหาวิชาความรู้ และประสบการณ์ต่างๆที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลองรัฐ ศรีปรีชา (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประจำวิทยาลัยการทัพบก พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการศึกษามีความเหมาะสม สามารถนำความรู้และความสามารถจากการศึกษาวิชาต่างๆ ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกด้านยกเว้นด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลชุมชนในระหว่างปฏิบัติงานเป็นแพทย์ใช้ทุนมีการะงานอยู่ในความรับผิดชอบค่อนข้างมากและมีการะงานหนัก ทั้งงานด้านบริการซึ่งมีผู้ป่วยเป็นจำนวนมากมารับบริการในแต่ละวัน ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาบางรายยังต้องรับผิดชอบภาระงานด้านบริหาร และงานพัฒนาด้านอื่นๆของโรงพยาบาลอีกด้วย ประกอบกับโรงพยาบาลชุมชนบางแห่งอยู่ค่อนข้างห่างไกลความเจริญทำให้การรับข้อมูลข่าวสารทางวิชาการเป็นไปอย่างล่าช้า นอกจากนี้ยังขาดเทคโนโลยีและปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ อาทิ ห้องสมุดคอมพิวเตอร์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการค้นหาแหล่งข้อมูลต่างๆ จึงอาจทำให้ความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ดังที่ อารี วัลยะเสวี และคณะ (2542 : 78-79) ได้กล่าวว่า บทบาทแพทย์ว่า มีหลายบทบาทประกอบด้วย บทบาทในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วย การสร้างเสริมป้องกันและฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพของผู้ป่วย ในขณะที่สมศักดิ์ โล่ห์เลขา (2540 : คำนำ) ได้กล่าวว่า แพทย์ส่วนใหญ่มิได้มีหน้าที่เฉพาะด้านการรักษาพยาบาลเท่านั้น แต่แพทย์ต้องทำหน้าที่ในฐานะผู้บริหาร ครู นักวิจัย และผู้สนับสนุนงานสาธารณสุขอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดา เทือกขันธ์ดี (2541 : 128) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านและโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่นไม่มีปัญหา รวมทั้งการให้บริการแก่ผู้ป่วยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าการผลิตบัณฑิตของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติบรรลุตามปรัชญาและเป้าหมายของหลักสูตรที่ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ และเป็นที่ยอมรับของสังคม นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติเน้นความสำคัญในการเตรียมความพร้อมและหล่อหลอมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ ดังที่ สุบิน ปิ่นขยัน (2530 : 3-7) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนทิศทางของแหล่งวิทยาการที่ผู้เตรียมหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีคุณลักษณะ และเจตคติที่พึงประสงค์สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานได้หลายๆด้าน เช่นเดียวกับที่ สัจจอุทรานันท์ (2532 : 211-212) กล่าวว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดี วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาได้แก่ พื้นฐานทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา และธรรมชาติของความรู้และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีของชาติ ขณะที่ อมรวิรัช นาคทรพรพ (2530 : 106-116) ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีต้องไม่บั่นทอนความมั่งคั่งทางจริยธรรม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีลักษณะให้เป็นผู้ที่กอรปด้วยความรู้ สามารถชี้ทางแก้ปัญหาให้ผู้อื่นได้ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความรู้กว้าง และสามารถปรับตัวเข้ากับงานที่มีความหลากหลายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของชนะชัย ศรีรัตอำไพ (2545 : 79) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการผลิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก

3. ผู้สำเร็จการศึกษายายและหญิง มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้สำเร็จการศึกษายายเห็นว่าการปฏิบัติงานโดยรวมสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาหญิง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความแตกต่างโดยธรรมชาติระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย กล่าวคือ โดยธรรมชาติเพศชายเป็นเพศที่มีความเป็นผู้ร่าเริง มีความรับผิดชอบ มีความหนักแน่นและเข้มแข็ง โดยเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาเพศชายเมื่อไปปฏิบัติงานเป็นแพทย์ในสถานพยาบาลต่างๆ ซึ่งจะมีความคล่องตัว และมีการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ดีกว่าผู้สำเร็จการศึกษาเพศหญิง รวมทั้งได้รับการยอมรับให้เป็นผู้นำทางสังคมเสมอ จึงมีโอกาสดำเนินการได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆทางวิชาการ อาทิ การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาเพศหญิง ดังที่ ประมวล ไชยกิจ (2536 : 54) ได้กล่าวว่า ในเรื่องธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงนั้น เพศชายจะมีความคิดหนักแน่นมากกว่าความคิดของเพศหญิง และเพศชายมักคิดการณืล่วงหน้าถึงรางวัลและการลงโทษที่เป็นผลของความเหมาะสมและไม่เหมาะสม รวมทั้งความปรารถนาให้เกิดความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ในขณะที่เพศหญิงมักคิดเกี่ยวกับความปรารถนาด้านความรักทางสังคมและมิตรภาพมากกว่า เพราะฉะนั้นจึงชี้ให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิงย่อมมีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสทิพย์ อัครวงกุล (2547 : 81) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยี พลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษายาย

และหญิง มีความเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของตนเองโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาทุกรุ่นต่างก็ได้รับการหล่อหลอมจากหลักสูตร กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทุกๆด้านขององค์ประกอบการจัดการศึกษาในรูปแบบและลักษณะเดียวกัน รวมทั้งได้รับบรรยากาศและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน ดังที่ ลักขณา ศรีวัฒน์ (2544 : 133) ได้กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมทางวัตถุ สังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์แต่ละบุคคลที่ได้รับการถ่ายทอดทั้งจากการเรียนรู้อย่างมีระบบ และการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมทำให้บุคคลแสดงออกในรูปแบบของพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแวเนตร แม้นศรีพัฒนกุล (2546 : 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นแตกต่างกัน มีความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นบัณฑิตแพทย์จบใหม่ปฏิบัติงานเป็นแพทย์ใช้ทุนซึ่งยังปฏิบัติงานในการให้การดูแลรักษาแก่ผู้ป่วยที่เป็นโรคพื้นฐานที่ไม่มีความสลับซับซ้อนมากนัก ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาศรีปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตสามารถมีความรู้ความสามารถขั้นต่ำตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ดังที่ อารี วลัยเสวี (2544 : 54) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับปริญญาสำหรับแพทย์ถือเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะเป็นแพทย์ทั่วไปในสถานพยาบาลต่างๆ ถึงแม้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรต่างกันจึงมิได้ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แต่ประการใด สอดคล้องกับงานวิจัยของแวเนตร แม้นศรีพัฒนกุล (2546 : 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

6. ผู้สำเร็จการศึกษา ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาต่างมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพตนเอง มีความเสียสละและทุ่มเทในการปฏิบัติงานโดยไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วย เพราะแพทย์เป็นวิชาชีพที่รับผิดชอบต่อความเป็นความตายของชีวิตผู้ป่วยต้องอาศัยความรู้ความสามารถในการสร้างเสริมป้องกันและให้การดูแลรักษาผู้ป่วยโดยไม่

เลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วย ประกอบกับการปฏิบัติงานของแพทย์จบใหม่ระหว่างเป็นแพทย์ใช้ทุนนั้น ส่วนใหญ่ยังเป็นการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยเป็นโรคพื้นฐานที่พบบ่อยซึ่งไม่มีปัญหาซับซ้อน ดังนั้น ไม่ว่าแพทย์จะสังกัดหน่วยงานใดต่างทุ่มเทในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดังที่ แสง บุญเฉลิมวิภาส (2543 : 17) ได้กล่าวว่า แพทย์มีความแตกต่างจากการประกอบอาชีพอื่นโดยทั่วไป เพราะแพทย์เป็นงานที่อุทิศตน และเป็นการทำงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ และมีเจตนารมณ์เพื่อรับใช้และให้บริการสังคม ดังที่สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ได้ทรงให้ข้อคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแพทย์ไว้ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตนเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” ดังนั้น ไม่ว่าผู้สำเร็จการศึกษาจะสังกัดหน่วยงานใด จึงไม่ส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ขณะที่ อารี วัลยะเสวี (2544 : 54) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะเป็นแพทย์ทั่วไปในสถานพยาบาลต่างๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสทิพย์ อัจฉกุล (2547 : 81) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปปฏิบัติงานในโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนเป็นสถานพยาบาลปฐมภูมิหรือเป็นสถานบริการด่านแรกของชุมชนในการให้บริการผู้ป่วย ซึ่งจะมีบุคลากรแพทย์ค่อนข้างน้อย และมีจำนวนผู้ป่วยที่มารับการรักษาในแต่ละวันเป็นจำนวนมากด้วยปัญหาอาการเจ็บป่วยด้วยโรคแบบเดิมๆ ตามฤดูกาล นอกจากนี้บรรยากาศ สภาพแวดล้อมของโรงพยาบาลไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศทางวิชาการ ความไม่พร้อมของอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงอาจส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาที่ปฏิบัติงานสังกัด โรงพยาบาล ชุมชนหรือโรงพยาบาลอำเภอมีความเห็นว่าคุณมีความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องลดน้อยลงกว่าผู้ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลอำเภอ และ โรงพยาบาลของรัฐในกรุงเทพมหานคร ดังที่ กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (2544 : 34) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบความก้าวหน้าเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานของแพทย์ในโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนที่ยังมีความก้าวหน้าไม่เท่าเทียมกับแพทย์ในโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลจังหวัด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ และทัศนีย์ แสงศักดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

7. ผู้บังคับบัญชาชายและหญิงของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาชายและหญิงของผู้สำเร็จการศึกษาต่างอยู่ในวิชาชีพเดียวกันซึ่งเป็นวิชาชีพปฏิบัติกับผู้ป่วยที่ต้องใช้ความระมัดระวังโดยคำนึงถึงประโยชน์และสิทธิของผู้ป่วยเป็นหลัก ผู้บังคับบัญชาชายและหญิงจึงต่างก็มีความเชื่อมั่นในผู้สำเร็จการศึกษาว่าจะสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของแพทย์ทั่วไปที่ต้องปฏิบัติได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา ดังที่ อารี วัลยะเสวี และคณะ (2544 : 79) ได้กล่าวว่า แพทย์ทั่วไปที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนแพทย์ที่ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 6 ปี มีความรู้ความสามารถประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้โดยได้รับอนุญาตจากแพทยสภา และมีเกณฑ์ความสามารถ ขั้นต่ำตามที่แพทยสภากำหนดซึ่งครอบคลุมความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพในการดูแลรักษาโรคทุกสาขา สอดคล้องกับงานวิจัยของพรสทิพย์ อัครวังกุล (2547 : 81) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า ผู้บังคับบัญชาชายและหญิง มีความเห็นต่อ คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและแต่ละด้านไม่ แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บังคับบัญชาชายเห็นว่าการปฏิบัติงานด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมสูงกว่าผู้บังคับบัญชาหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาชายและหญิงมีความละเอียด ความพิถีพิถัน และความยืดหยุ่นในเรื่องต่างๆ แตกต่างกัน จึงอาจส่งผลให้มีมุมมองในด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพต่างกัน โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาเพศหญิงซึ่งมีความละเอียดค่อนข้างมากนั้นและอาจมีความคาดหวังต่อการปฏิบัติงานด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพของผู้สำเร็จการศึกษาสูงจึงอาจทำให้ผู้บังคับบัญชาเพศหญิงเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพมีความเหมาะสมต่ำกว่าผู้บังคับบัญชาชาย ดังที่สุรางค์ โค้วตระกูล (2544 : 148) ได้กล่าวว่า เป็นที่ยอมรับกันโดยธรรมชาติว่า เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน และในความแตกต่างกันทางพฤติกรรมและความคิดของเพศชายและเพศหญิงขึ้นกับสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แวเวนตร แม้นศรีพัฒนกุล (2546 : 97) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สำหรับด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บังคับบัญชามีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีสามารถหล่อหลอมบัณฑิตแพทย์ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นให้บัณฑิตแพทย์ตระหนักความสำคัญของวิชาชีพแพทย์ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และได้รับการยอมรับอย่างทั่วถึงจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ดังที่ ชำรง บัวศรี (2542 : 45) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแบบแผนซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และมวลประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรสทิพย์ อธิวัณกุล (2547 : 81) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาพยาบาลบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี พบว่าผู้บังคับบัญชาชายและหญิง มีความเห็นต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

8. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีหลักการและแนวคิดการประเมินการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแนวทางเดียวกันคือ ผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตจาก โรงเรียนแพทย์ต่างก็มีความรู้ความสามารถในการให้การดูแลรักษาโรคหรือภาวะความเจ็บป่วยของโรคที่พบบ่อย สามารถตรวจ ให้การวินิจฉัยและรักษา หรือส่งต่อผู้ป่วยให้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาได้อย่างเหมาะสม ดังที่ สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา (2545 : 2) ได้กล่าวว่า เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมเป็นข้อกำหนดในการประเมินความรู้ความสามารถสำหรับการขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา ดังนั้น ไม่ว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุต่างกันไม่อาจส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคเชนทร์ วกัณฑ์เพชร (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา พบว่าผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน

9. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันต่างได้เห็นและได้สัมผัสบรรยากาศสิ่งแวดล้อมของผู้สำเร็จการศึกษาที่แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบริหาร ความพร้อมของทรัพยากร และปัจจัยเกื้อหนุนของหน่วยงานที่สังกัดโรงพยาบาลอำเภอหรือ

โรงพยาบาลชุมชนกับโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลจังหวัด และโรงพยาบาลของรัฐใน กรุงเทพมหานคร ดังที่กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (2544 : 34) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบความก้าวหน้าเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานของแพทย์ในโรงพยาบาลอำเภอหรือ โรงพยาบาลชุมชนที่ยังมีความก้าวหน้าไม่เท่าเทียมกับแพทย์ในโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาล จังหวัด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ และด้านความ สนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัด หน่วยงาน ต่างกัน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บังคับบัญชาของ ผู้สำเร็จการศึกษาที่สังกัดในโรงพยาบาลอำเภอหรือโรงพยาบาลชุมชนมีความคิดเห็นแตกต่างจาก ผู้บังคับบัญชาที่สังกัดโรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลศูนย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงพยาบาลอำเภอหรือ โรงพยาบาลชุมชนมีข้อจำกัดและมีความพร้อมในด้านทรัพยากรไม่ เพียงพอ บรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในโรงพยาบาลแตกต่างกับโรงพยาบาลศูนย์หรือ โรงพยาบาลประจำจังหวัด จึงอาจส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันอาจมีความเห็น ที่แตกต่างกันได้ ดังที่ สุพัตรา สุภาพ (ณัฐกานต์ พันธุ์เจริญ. 2547 : 85 ; อ้างอิงจากสุพัตรา สุภาพ. 2536 : 138-140) ที่ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญในการทำงานต้องมีความพร้อมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่พร้อมและเพียงพอ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสทิพย์ อัครวังกุล (2547 : 82) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีพลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่สังกัดหน่วยงานต่างกันมีความเห็นต่อคุณลักษณะและความสามารถในการ ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษา เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ จากการศึกษพบว่า ทั้งผู้สำเร็จการศึกษาและ ผู้บังคับบัญชาต่างมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก แต่ก็มีบางเรื่องที่ยังสำเร็จ การศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามในการจัดการ เรียนการสอนด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ควร ปรับปรุงกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพและ การให้บริการแบบองค์รวมให้มากขึ้น

2. ด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ จากการศึกษาพบว่า ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาต่างมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทักษะด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับวิชาชีพแพทย์ เพราะแพทย์ต้องสื่อสารกับผู้ป่วย อธิบายปัญหาอาการเจ็บป่วย รวมทั้งการแจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ป่วย ดังนั้น คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีควรจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพให้มากขึ้น โดยอาจจัดให้นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติทักษะ ดังกล่าวอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตลอดหลักสูตร

3. ด้านเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ จากการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อหล่อหลอมผู้เรียน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ควรสร้างเสริมและปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักคุณค่าเจตคติคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพอย่างเป็นรูปธรรม เช่น อาจจัดให้มีชั่วโมงการเรียนการสอนเกี่ยวกับด้านนี้ในรูปแบบต่างๆ ทุกชั้นปีซึ่งจะทำให้ผู้เรียนตระหนักความสำคัญและจบไปเป็นบัณฑิตแพทย์ที่สร้างประโยชน์ให้เกิดแก่สังคมและประเทศชาติต่อไป

4. ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นต่อการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีทางการแพทย์ ความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ในการบริการสุขภาพ ความกระตือรือร้นและความสนใจการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ดังนั้น คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ควรปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้มีการพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามยุคสมัย รวมทั้งปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสร้างเสริมเพื่อให้มีความสนใจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสุขภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้าน เช่น ด้านบริการ การบริหารจัดการ ระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงพยาบาลชุมชนหรือโรงพยาบาลอำเภอ และโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลประจำจังหวัด

2. ควรมีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะแพทย์ใช้ทุน ปี 2 และปี 3 โดยให้ผู้บังคับบัญชาประเมินการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจะเหมาะสมและประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า เพราะแพทย์ใช้ทุนปี 1 ต้องหมุนเวียนไปปฏิบัติงานระหว่างโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลชุมชน ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาย้ายที่อยู่และทำให้การส่งแบบสอบถามถึงผู้รับล่าช้า และบางคนไม่ได้รับต้องส่งซ้ำ ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
3. ควรมีการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาโดยใช้ตัวแปรอื่นๆ เช่น สถานภาพสมรส
4. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาตนเองของผู้สำเร็จการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย. (2536). รายงานการประชุมแพทยศาสตรศึกษา
แห่งชาติ ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : รัฐพงษ์-เอกลักษณ์การพิมพ์.
- _____. (2544). รายงานการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
รัฐพงษ์-เอกลักษณ์การพิมพ์.
- กวี วงศ์พุ่ม. (2537, พฤษภาคม-มิถุนายน). “ลักษณะของบัณฑิตที่หน่วยงานต้องการ”
เพิ่มผลผลิต.33 (32) : 16-17.
- คเชนทร์ วรศักดิ์เพชร. (2533). การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้บังคับ
บัญชา และผู้สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา. ปรินิพนธ์
กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. (2537). หลักสูตรแพทยศาสตร
บัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2537. กรุงเทพฯ : งานแพทยศาสตรศึกษา.
- _____. (2544). รายงานการสำรวจการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ : งานแพทยศาสตรศึกษา.
- _____. (2545). หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ :
งานแพทยศาสตรศึกษา.
- จิตติ ดิงศาภักย์. (2533). หลักวิชาชีพนักกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 6. โครงการตำราและเอกสาร
ประกอบการสอน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิระ หงส์ลดารมภ์. (2531). กลยุทธ์การเสริมสร้างคุณภาพบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลงตลาดแรงงานในอนาคต. เอกสารวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันทรัพยากร
มนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉลองรัฐ ศรีปรีชา. (2545). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประจำวิทยาลัยการทัพบก.
ชุดที่ 42-44. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง. ถ่ายเอกสาร.
- ชนะชัย ศรีรัตอำไพ. (2545). การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
วิทยาศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการผลิต คณะวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2542-2543. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐ รุ่งอมฤต. (2534). แพทยสภา : ศึกษาในแง่กฎหมายเกี่ยวกับการจัดองค์กร และการ
ควบคุมการประกอบวิชาชีพเวชกรรม. ปรินิพนธ์ น.ม. (นิติศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ณัฐกานต์ พันธุ์เจริญ. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานบริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2537). *รายงานวิจัย เรื่อง การติดตามผลแบบวัดความถนัดทางแพทยศาสตร์ ในการคัดเลือกนิสิต*. สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ทองเรียน อมรัชกุล และคนอื่นๆ. (2528). *หลักการแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : พิมพ์เอกสารพิมพ์.
- ทิพย์ กิจวิจารณ์ และปรมาณ มุสิกโปดก (2542). *รายงานวิจัย เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตแพทย์รุ่นที่ 13-15*. ขอนแก่น : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธามนต์ เต็มเจริญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่งานแพทยศาสตรศึกษา ชั้น 4 อาคารเรียนรวม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2546.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ธนัชชการพิมพ์.
- _____. (2541). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2541*. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- บุญมี สถาปัตยวงศ์. (2544). “เหลียวหน้าแลหลัง” *แพทยศาสตรศึกษารามาริบดี*. ในปาฐกถารจิตบุรี ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : สมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบดี.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่งานแพทยศาสตรศึกษา ชั้น 3 อาคารเรียนรวม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2546.
- ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. (2531). *การติดตามผลหลักสูตรการศึกษา มหบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประทักษ์ โอประเสริฐสวัสดิ์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา ชั้น 4 อาคาร 1 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2546.
- ประนอม ภูมิรัตนจิรินทร์. (2533). *การติดตามผลครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประมวล ไชยกิจ. (2536). *เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

- ปิยะธิดา นาคเกษียร. (2540). ภาพลักษณ์ของแพทย์ที่โรงพยาบาลบ้านแพ้ว อ.บ้านแพ้ว จังหวัด สมุทรสาคร. ปรินิพนธ์ ศศ.ม.(วัฒนธรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- พนม ลีมาจารย์. (2533). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์การพิมพ์.
- พรสทิพย์ อชวังกุล. (2547) การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีพลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2545) คู่มือแนะนำการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มรุธา สุธุทธิ. (2536). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (คหกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ธนรัฐ ลีวิกะปกรณ์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ ชั้น 5 ศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2546.
- รวงทอง ลาผอย. (2543). การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาการวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยสารคาม. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ระวีวรรณ ชินตระกูล. (2537). หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2544). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่โอเอสพรีนติ้งเฮาส์.
- วราภรณ์ เอี้ยวสกุล. (2539). บทบาทแพทย์ต่อการพัฒนาการของมนุษย์. ใน บทนำคลินิก เล่ม 6 พัฒนาการของมนุษย์. งานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี.
- วราวุธ สุมาวงศ์. (2542). “วิวัฒนาการหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี” ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาพัฒนาหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต วันที่ 18-19 ธันวาคม 2542 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี. กรุงเทพฯ : งานแพทยศาสตรศึกษา.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่งานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบดี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2546.
- วัชร ทรัพย์มี. (2521). การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชพิมพ์.
- วันตา เทือกขันธ์. (2541). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินิพนธ์ ศศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2523). การศึกษาติดตามผลบัณฑิต. รายงานการสัมมนามหาวิทยาลัยมหิดล ครั้งที่ 8 คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิชัย แหวนเพชร. (2530). เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะวิชา อุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร.
- วิทย์ วิเศษสินธุ์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ห้องประชุม อรรถสิทธิ์ ชั้น 5 ศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2546.
- วิทยา วิภาวิวัฒน์. (2530). การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาครุศาสตร์โยธา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและ วิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือในทัศนะของบัณฑิต และ ผู้บังคับบัญชา. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- วิรัตน์ ไวยกุล และบรรเทาอุทัย. (2542). รายงานการวิจัย เรื่อง การติดตามผลบัณฑิตสาขาวิชา ประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี 2521-2541. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แวเวนตร แม้นศรีพัฒนกุล. (2546). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ มหบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สัจ จุฑานนท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ลีละศิธร. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน ชั้น 8 อาคาร 3 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาล รามาธิบดี เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2546.
- สมถวิล จำปาทอง. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช อ่าเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2546.
- สมศักดิ์ โล่ห์เลขา. (2540). บทนำคลินิก. กรุงเทพฯ : ชัยเจริญการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา. (2536). เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของ แพทยสภา พ.ศ.2536. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา.
- _____. (2537). รายงานการวิจัย เรื่อง การสำรวจประสบการณ์ทางคลินิกพื้นฐานของแพทย์ จบใหม่ก่อนเข้าโครงการเพิ่มพูนทักษะแพทย์ใช้ทุน ปีที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงาน เลขาธิการแพทยสภา.
- _____. (2538). ผิดเป็นครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์ดี.

- _____. (2540). รายงานการประเมินการปฏิบัติงานของแพทย์ใช้ทุน ปี 1 ในโครงการเพิ่มพูนทักษะแพทย์ใช้ทุนปีที่ 1. กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติวิชาชีพกรรม พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- _____. (2545). เกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการแพทยสภา.
- สินี อรุณฉาย. (2542). การประกันภัยความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์. ปริญญาโท น.ม. (นิติศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม. (2527). จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุบิน ปิ่นขยัน. (2530, กุมภาพันธ์). “การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน,” *อุดมศึกษา*. หน้า 3-7.
- สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ และทัศนีย์ แสงศักดิ์. (2545). รายงานวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเกียรติ อาชานานภาพ. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สำนักงานศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน ชั้น 8 อาคาร 3 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามคำแหง เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2546.
- สุริยา แก้วมณี. (2537) การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค สาขาเทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2526-2532. ปริญญาโท กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แสง บุญเฉลิมวิภาส. (2540). กฎหมายการแพทย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- อดิศักดิ์ สงค์ประเสริฐ. (2543). การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง : กรณีศึกษา ร.ร.เทคนิคพัฒนการอยุธยา. ปริญญาโท กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อมรวิรัช นาคทรพ. (2530). “จุดอับและความหวังหลักสูตรอุดมศึกษาไทย,” *วารสารวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 1(11) : 106-109.

- อรรถพล สังขวาสี. (2544). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกทม. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณี สุวรรณสุขโรจน์. (2525). การติดตามผลการทำงานของมหาบัณฑิตสาขาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2507-2520. ปรินูณานิพนธ์ คม. (ครุศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา ผ่องพิทยา. (2538). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป (หลังอนุปรินูณา) วิทยาลัยครูเทพสตรี. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรีย์ อุกฤษณ์มโนรส. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงพยาบาล สมเด็จพระสังฆราช อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2546.
- อารี วิลยะเสวี และคณะ. (2544). รูปแบบระบบบริการสุขภาพที่สอดคล้องกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โกมลคีมทอง.
- อุบลวรรณ เจียมศรีพงษ์. (2535). การติดตามผลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นชุมชน วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราชพิษณุโลก ปีการศึกษา 2531-2533. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- อุษณีย์ เย็นสบาย. (2533). จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์การพิมพ์.
- Barge, Frances Carter. (1984, July). "Follow up Study of Graduate Nurses who Received Master's Degree from Clinical Nurse Speciality Programs : 1969-1979" *Dissertation Abstracts International*. 45 (1) : 89-A.
- Berdie, R., F. Layton and L. Wilbur. (1963). *Testing in Guidance and Counseling*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Boelen. C. (1994). *Frontline Doctors of Tomorrow*. World Health Organization. Geneva : (47) : 4-5.
- Calvin, Lee B.T. (1970). *Improving College Teaching*. Washington D.C. : American Council of Education.
- Cronbach, Lee Joseph. (1984). *Essential of Psychological Education Testing*. New York : Harper.

- Deam , Thomas Everett. (1970, August). "Practice and Opinions Related to Follow-up Study by Public Junior Colleges." *Dissertation Abstracts International*. 31 : 674-A.
- Downing, Lester N. (1968). *Guidance and Counseling Services : An Introduction*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Ferguson George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Frochlich, C.P. (1959). *Guidance Services in Schools*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Likert, John W. (1970). *Research in Education*. 2nd ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.
- Miller, F.M. and Others.(1978). *Guidance, Principle and Services*. 3rd ed. Columbus : Bell & Howell.
- Pacheco - Molina, Manuel M. (1986, June). " The Merida Master's Degree Program in Education : A Follow-up Study Three Years After Graduation." *Dissertation Abstracts International*. 46 : 3692-A.
- Schertzer, Bruce and Shelley C. Stone. (1976). *Fundamental of Guidance Boston* : Houghton Mifflin Co.
- Stoops, Emery and Wahlquist, Gunnar L. (1985). *Principles and Practices in Guidance*. New York : McGraw-Hill, Book Company.
- Taba Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Brace & World Inc.
- Wentling, T.L. (1980). *Evaluation Occupational Education and Training Program*. 2nd Boston : Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือแนะนำและแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ.0517.06/ว.11211

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
ถ.พระรามหก ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

8 ธันวาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ใช้ทุนตอบแบบสอบถามการวิจัยฯ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามประเมินบัณฑิตแพทย์ใช้ทุน จำนวน 2 ฉบับ
2. ของจดหมายปิดดวงตราไปรษณีย์เจ้าหน้าที่ของส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยฯ

ตามที่ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มีนโยบายทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตแพทย์ใช้ทุนที่จบจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ทั้งนี้ เพื่อทราบข้อมูลปัญหาอุปสรรคและเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นั้น

เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยดังกล่าว ในการนี้ คณะฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน และ/หรือผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ใช้ทุนที่จบจากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีปฏิบัติงานสังกัดของท่านตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตแพทย์ใช้ทุนที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาตามรายชื่อที่แนบมา และขอความกรุณาส่งแบบสอบถามที่ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ปิดผนึก ส่งกลับคืนมายัง คุณปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์ ที่อยู่ตามของจดหมายที่ได้แนบมาพร้อมนี้แล้ว เพื่อดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์อนุภูมิ สถาปิตยวงศ์)

รองคณบดีฝ่ายการศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

หน่วยพัฒนาการศึกษา งานแพทยศาสตรศึกษา

โทร.0-2201-1736 โทรสาร.0-2201-1289/p.1

หมายเหตุ : แบบสอบถามฉบับสำหรับบัณฑิตเป็นผู้ตอบนั้น ผู้วิจัยได้จัดส่งให้กับบัณฑิตเองโดยตรงแล้ว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง
การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ฉบับสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 หน้า
2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านคือ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - ตอนที่ 3 : เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม :

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงให้สมบูรณ์ทุกข้อ

ตอนที่ 1 : รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. รุ่นที่ / ปีที่สำเร็จการศึกษา ☐ รุ่นที่ 31 : สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ศ.2543
☐ รุ่นที่ 32 : สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ศ.2544
☐ รุ่นที่ 33 : สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ศ.2545
3. คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ☐ 2.00-2.50 ☐ 2.51-2.99
☐ 3.00 ขึ้นไป
4. หน่วยงานที่สังกัด ☐ โรงพยาบาลอำเภอ/โรงพยาบาลชุมชน
☐ โรงพยาบาลประจำจังหวัด/โรงพยาบาลศูนย์
☐ โรงพยาบาลของรัฐบาลในกรุงเทพฯ

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านคือ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมจริยธรรม ทางวิชาชีพและความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

คำชี้แจง :

โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานในแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วเลือกตอบโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นด้านขวามือที่ตรงกับตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น ซึ่งค่าตัวเลขมีความหมายดังนี้

5	หมายความว่า	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด
4	หมายความว่า	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านมาก
3	หมายความว่า	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านปานกลาง
2	หมายความว่า	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านน้อย
1	หมายความว่า	ผู้ตอบเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านน้อยที่สุด

ท่านเห็นด้วยกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านดังต่อไปนี้
มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ : ท่านมีความสามารถในการ					
1.	รวบรวมข้อมูล และประเมินปัญหาอาการผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ.....					
2.	ซักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยได้อย่างเป็นระบบ.....					
3.	ตั้งสมมติฐานสาเหตุตามปัญหาอาการผู้ป่วย.....					
4.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้หลักวิชาการ.....					
5.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร.....					
6.	วินิจฉัยโรคได้ถูกต้องตามหลักวิชาที่เรียนมา.....					
7.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยใช้หลักวิชาการ.....					
8.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร.....					
9.	สร้างเสริมให้ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องรู้จักวิธีการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง.....					

ข้อที่	ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10.	แนะนำวิธีป้องกันโรคแก่ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม.....					
11.	ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ.....					
12.	ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง.....					
13.	สร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและชุมชนได้อย่างเหมาะสม.....					
14.	ติดตามและประเมินผลการดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้อย่างเหมาะสม.....					
15.	ส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
16.	ให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Approach)					
<u>ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ:ท่านมีความสามารถ</u>						
17.	ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นและ/หรือกับผู้ป่วยให้เข้าใจและให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม.....					
18.	ใช้ภาษาท่าทาง เช่น การแสดงท่าที การสบตา และการสัมผัสกับผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
19.	รับฟังปัญหาผู้ป่วย เข้าใจในความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย.....					
20.	สัมภาษณ์และซักประวัติในเรื่องที่เป็นความลับของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
21.	อธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรคได้ชัดเจน.....					
22.	อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ ยอมรับสภาพความเจ็บป่วยของตนเอง.....					
23.	แจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
24.	ถ่ายทอดและอธิบายเกี่ยวกับความรู้ทางการแพทย์แก่บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับและประชาชน.....					
25.	ให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วย ครอบครัวและชุมชน					
26.	เข้าใจและยอมรับในความเป็นบุคคล ตลอดจนยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ.....					
27.	ดิ้นรนให้กำลังใจผู้อื่นได้ตามความเหมาะสม.....					
28.	นำเสนอร่วมอภิปรายและเสนอข้อคิดเห็นต่อกลุ่มได้.....					
29.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย.....					
30.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานและบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ.....					

ข้อที่	ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ : ท่านเป็นผู้</u>					
31.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ความเป็นแพทย์					
32.	มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย.....					
33.	ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อการนัดหมาย.....					
34.	มีความอดทนต่อคำพูดหรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง....					
35.	ยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นและพยายามแก้ไข.....					
36.	ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม....					
37.	มีความซื่อสัตย์ เสียสละและอดทนในการปฏิบัติหน้าที่.....					
38.	มีความตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน.....					
39.	ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ.....					
40.	รักษาความลับและเคารพในสิทธิของผู้ป่วย.....					
41.	ปกป้อง พกพัชสิทธิ์และประโยชน์ของผู้ป่วย.....					
42.	มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วย.....					
	<u>ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง :</u>					
	<u>ท่านเป็นผู้</u>					
43.	มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง.....					
44.	แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ.....					
45.	มีความสามารถในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยใช้ เทคโนโลยี					
46.	ติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีทางการแพทย์อยู่เสมอ.....					
47.	มีความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ในการ บริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม.....					
48.	มีความกระตือรือร้น และสนใจการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพ					
49.	มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้วิชาชีพ แพทย์เจริญก้าวหน้า.....					
50.	สนใจศึกษา และติดตามการเปลี่ยนแปลงทางการแพทย์ใหม่ๆ อยู่เสมอ.....					

ตอนที่ 3 : ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน

ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

.....

.....

.....

.....

ด้านเจตคติ คุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพ

.....

.....

.....

.....

ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ : (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง
การติดตามผลการปฏิบัติงานผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ฉบับสำหรับผู้บังคับบัญชา

รายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 หน้า
2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา 4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมทางวิชาชีพ และด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - ตอนที่ 3 : เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม :

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงให้สมบูรณ์ทุกข้อ

ตอนที่ 1 : เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
 - ☐ 30-39 ปี
 - ☐ 40-49 ปี
 - ☐ 50 ปีขึ้นไป
3. หน่วยงานที่สังกัด
 - ☐ โรงพยาบาลอำเภอ/โรงพยาบาลชุมชน
 - ☐ โรงพยาบาลประจำจังหวัด/โรงพยาบาลศูนย์
 - ☐ โรงพยาบาลของรัฐบาลในกรุงเทพฯ

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

4 ด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เจตคติ คุณธรรมจริยธรรมทางวิชาชีพ และความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

คำชี้แจง :

โปรดพิจารณาข้อความเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานในแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วเลือกตอบโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นด้านขวามือที่ตรงกับตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียวเท่านั้น ซึ่งค่าตัวเลขมีความหมายดังนี้

5	หมายความว่า	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงมากที่สุด
4	หมายความว่า	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงมาก
3	หมายความว่า	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงปานกลาง
2	หมายความว่า	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงน้อย
1	หมายความว่า	ท่านเห็นว่าข้อความนั้นเป็นจริงน้อยที่สุด

ท่านเห็นด้วยกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านดังต่อไปนี้
มากน้อยเพียงใด

ข้อที่	ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ : ผู้สำเร็จการศึกษามี</u>					
	ความรู้ ความสามารถในการ					
1.	รวบรวมข้อมูล และประเมินปัญหาอาการผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ.....					
2.	ซักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยได้อย่างเป็นระบบ.....					
3.	ตั้งสมมติฐานสาเหตุตามปัญหาอาการผู้ป่วย.....					
4.	สั่งการทางห้องปฏิบัติการ โดยใช้หลักวิชาการ.....					
5.	สั่งการตรวจทางห้องปฏิบัติการโดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร.....					
6.	วินิจฉัยโรคได้ถูกต้องตามหลักวิชาที่เรียนมา.....					
7.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยใช้หลักวิชาการ.....					
8.	เลือกวิธีการรักษา/การให้ยา โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และความพร้อมของทรัพยากร.....					

ข้อที่	การปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9.	สร้างเสริมให้ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องรู้จักวิธีการดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง.....					
10.	แนะนำวิธีป้องกันโรคแก่ผู้ป่วย ญาติและผู้เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม.....					
11.	ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจในการให้การดูแลรักษาผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ.....					
12.	ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง.....					
13.	สร้างเสริมสุขภาพส่วนบุคคลและชุมชนได้อย่างเหมาะสม.....					
14.	ติดตามและประเมินผลการดูแลรักษาผู้ป่วยที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้อย่างเหมาะสม.....					
15.	ส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
16.	ให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Approach)					
<u>ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ : ผู้สำเร็จการศึกษา</u>						
เป็นผู้มีความสามารถ						
17.	ติดต่อสื่อสารให้บุคคลอื่นและ/หรือกับผู้ป่วยเข้าใจและให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม.....					
18.	ใช้ภาษาท่าทาง เช่น การแสดงท่าที การสบตา และการสัมผัสกับผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
19.	รับฟังปัญหาผู้ป่วย เข้าใจในความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย.....					
20.	สัมภาษณ์และซักประวัติในเรื่องที่เป็นความลับของผู้ป่วย ได้อย่างเหมาะสม					
21.	อธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรคได้ชัดเจน.....					
22.	อธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ ยอมรับสภาพความเจ็บป่วยของตนเอง.....					
23.	แจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....					
24.	ถ่ายทอดและอธิบายเกี่ยวกับความรู้ทางการแพทย์แก่บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับและประชาชน.....					
25.	ให้คำแนะนำในการดูแลรักษาสุขภาพตนเองแก่ผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน					

ข้อที่	ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26.	เข้าใจและยอมรับในความเป็นบุคคล ตลอดจนยอมรับความคิดเห็น ของผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ.....					
27.	ติชมให้กำลังใจผู้อื่นได้ตามความเหมาะสม.....					
28.	นำเสนอพร้อมอภิปรายและเสนอข้อคิดเห็นต่อกลุ่มได้.....					
29.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย.....					
30.	มีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงานและบุคลากรสาธารณสุขอื่นๆ.....					
	<u>ด้านเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพ: ผู้สำเร็จ</u> <u>การศึกษาเป็นผู้</u>					
31.	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ความเป็นแพทย์					
32.	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย.....					
33.	ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อการนัดหมาย.....					
34.	มีความอดทนต่อคำพูดหรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง....					
35.	ยอมรับคำแนะนำตักเตือนจากผู้อื่นและพยายามแก้ไข.....					
36.	ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม....					
37.	มีความซื่อสัตย์ เสียสละและอดทนในการปฏิบัติหน้าที่.....					
38.	มีความตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน.....					
39.	ยึดมั่นในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ.....					
40.	รักษาความลับและเคารพในสิทธิของผู้ป่วย.....					
41.	ปกป้อง พินิจสิทธิและประโยชน์ของผู้ป่วย.....					
42.	มีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ผู้ป่วย.....					
	<u>ด้านความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง :</u> <u>ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้</u>					
43.	มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง.....					
44.	แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ.....					
45.	มีความสามารถในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยใช้ เทคโนโลยี					
46.	ติดตามเรียนรู้เทคโนโลยีทางการแพทย์อยู่เสมอ.....					

ข้อที่	ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
47.	มีความสามารถในการนำความรู้และเทคโนโลยีมาประยุกต์ในการ บริการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม.....					
48.	มีความกระตือรือร้น และสนใจการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ					
49.	มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมในกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้วิชาชีพแพทย์ เจริญก้าวหน้า.....					
50.	สนใจศึกษา และติดตามการเปลี่ยนแปลงทางการแพทย์ใหม่ๆ อยู่เสมอ.....					

ตอนที่ 3 : ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 ท่านคิดว่า ผู้สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะข้อเด่น
ข้อด้อยแตกต่างจากผู้สำเร็จการศึกษาศาสนาอื่นในรุ่นที่ใกล้เคียงกันหรือไม่ อย่างไร

() ไม่มี

() มี

ข้อเด่นคือ.....

.....

.....

.....

ข้อด้อยคือ.....

.....

.....

.....

3.2 ความคิดเห็นอื่นๆ.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์นายแพทย์ชำแก้ว หวานวารี สำนักงานศูนย์เวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
4. รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงพรพิมล พัวประดิษฐ์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
5. รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงโฉมชบา สิรินันทน ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ภาคผนวก ง
คำอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.061	26	8.226
2	4.251	27	5.696
3	3.451	28	4.894
4	4.364	29	5.290
5	5.712	30	4.796
6	1.319 *	31	6.971
7	3.049	32	5.206
8	4.415	33	7.097
9	6.972	34	7.039
10	8.011	35	6.597
11	5.618	36	8.045
12	5.059	37	4.714
13	7.589	38	4.221
14	5.843	39	3.399
15	6.000	40	6.230
16	6.967	41	4.322
17	6.553	42	6.532
18	6.172	43	4.201
19	8.229	44	5.112
20	7.011	45	3.559
21	7.651	46	3.911
22	7.960	47	6.379
23	7.453	48	4.845
24	7.324	59	3.333
25	7.571	50	2.979

หมายเหตุ * ข้อที่ค่า t น้อยกว่า 1.711 ผู้วิจัยได้ทำการปรับสำนวนภาษาในข้อคำถามให้ชัดเจนขึ้น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวปิยาภรณ์ วงศ์คำจันทร์
วันเดือนปีเกิด	14 เมษายน 2509
สถานที่เกิด	จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	79/625 หมู่บ้านพรธิสาร 5 ตำบลลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	งานแพทยศาสตรศึกษา คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2528 มัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสตรีสิริเกศ จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ.2534 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากโรงเรียนพณิชยการ สันติราษฎร์ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2536 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากโรงเรียนพณิชยการ สันติราษฎร์ กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2539 ครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ.2548 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ